

DE IT-PROFESSIONELLES FAGBLAD

W S O N D

PROSAbladet

Nr. 5 maj 2005

Sygdom og stress

Adresse:

Ahlefeldtsgade 16, 1359 Kbh. K.
Tlf. 33 36 41 41, fax 33 91 90 44
PROSAbladets
postgiro: 6 58 08 90,
e-mail: prosabladet@prosa.dk

Ansvarshavende redaktør:

Thor Temte
tth@prosa.dk

Redaktionel medarbejder:

Jeanette Grøn Nielsen jgn@prosa.dk

Udgivelsesdato og deadline:

Udkommer en gang hver måned,
undtagen juli måned.

Næste gang 16. juni

Deadline for artikler: **30. maj**
Læserbreve: **6. juni**

Redaktionsudvalg:

Michael Harly ØST formand, Jeanette Kroos SAS,
Torben Schou Jensen SAS, Troels Gade STAT,
Bjørn West ØST, Lars Ravn-Larsen ØST, Frank
Lerholt ØST.

Artikler:

Synspunkter, der fremføres i signerede artikler,
er ikke nødvendigvis dækkende for redaktionens
opfattelse. Rubrikken „Synspunkt“ stilles til rådighed
for Hovedbestyrelsen.

Annoncer:

DG Media a/s
Telefon: 70 27 11 55
E-mail: epost@dgmedia.dk
Deadline for næste nummer:

Den 3. juni

Oplag:

Oplag 13.000

Teknisk produktion:

PROSA
Forside: PROSA

Illustrationer:

Hvis ikke andet er angivet,
PROSAarkiv
Layout og sats: Palle Skramso
Tryk: KLS Grafisk Hus

Kontakt PROSA:

**Før kontakt til PROSA, se navne og adresser
på bladets næstsidside**

Papir og produktion er godkendt til
Nordisk Miljømærkning

SYNSPUNKT

Indflydelse på arbejdspladsen

Folketinget har vedtaget en ny lov, der træder i kraft d. 15. maj 2005. Loven er en implementering af EU-direktiv nr. 2002/14/EF, og handler om lønmodtagernes ret til at få information og blive hørt i forbindelse med udviklingen på deres arbejdsplads. Med den nye lov får ansatte i virksomheder med mindst 35 ansatte, gennem deres repræsentanter, ret til at blive informeret og hørt omkring forhold, som kan få en væsentlig betydning for deres ansættelse og arbejdsmæssige forhold. Loven indeholder en række minimumskrav til, hvordan en arbejdsgiver skal etablere en procedure for information og høring af de ansatte. Da loven er en implementering af et EU-direktiv, og vi her i Danmark gerne vil klare den slags via det danske aftalesystem, gælder loven ikke i den situation, hvor der i forvejen er en overenskomst eller samarbejdsaftale, der som minimum giver de samme rettigheder som loven. Der er da også i forvejen en lang række aftaler og overenskomster på det danske arbejdsmarked, der giver ansatte ret til at blive informeret og hørt i forbindelse med større ændringer på arbejdspladsen. Den nye lov er så et supplement til disse, således at arbejdspladser, hvor der ikke før har været disse rettigheder, nu skal indføre dem. Det indebærer, at virksomheden skal informere om den seneste udvikling samt den forventede udvikling, virksomhedens økonomiske situation og fremtidsudsigter, beskæftigelsesforholdene, herunder om beskæftigelsen på virksomheden er truet, planer for større ændringer og foranstaltninger m.m. Informationen skal tilgå de ansattes repræsentanter jævnlige, og det skal være muligt for medarbejderne både at sætte sig ind i informationerne og kunne afgive høringssvar til arbejdsgiveren. Hensigten med loven er yderst fornuftig. Lønmodtagerne skal sikres en bedre information om situationen på virksomheden og dermed få en større mulighed for at yde indflydelse. Men det er desværre ikke altid sådan, at hensigterne opfyldes. Først og fremmest er der en udbredt tendens i denne type love, at indsætte et mindstetal for antal medarbejdere, som i dette tilfælde er 35. Hvorfor ansatte på en arbejdsplads med færre end 35, ikke skal have samme adgang til information og høring henstår lidt i det uvisse, ud over at tallet er sammenligneligt med tallet i en række af de øvrige love indenfor området. En lang række af arbejdspladser indenfor vores område har langt færre end de krævede 35 ansatte, men ændringerne på disse arbejdspladser kan være lige så afgørende for den enkelte, som ændringer på en arbejdsplads med over 35 ansatte. Herudover skal informationen ske gennem repræsentanter for medarbejderne, og ikke direkte til den enkelte ansatte. Det kan være meget godt på arbejdspladser, hvor der er en tradition for at organisere sig og vælge repræsentanter, men indenfor PROSAs område er dette ikke det typiske billede. Hvis der på arbejdspladsen er nogen, der har en overenskomst eller aftale, vil denne gruppe have et fortrin frem for de andre, og selv om der i loven lægges op til, at også andre skal kunne vælges som repræsentanter, vil det være noget mere besværligt at opnå indflydelse. Men det er et skridt på vejen mod en bedre sikring af indflydelsen på arbejdspladsen, når nu ikke alle er dækket af en overenskomst. Særligt i disse tider, hvor fusioner, outsourcing, divisionering og udflytning er begreber, der dagligt møder en ansat. Det gælder om at skabe tryghed i en foranderlig verden, og en af de måder trygheden kan sikres på, er ved at sørge for, at medarbejderne er informeret om strategien for virksomheden samt at de kan øve indflydelse på den valgte strategi. Det er trods alt medarbejderne, der skal stå for skud i sidste ende, hvad enten strategien for virksomheden er udvikling eller afvikling.

Niels Bertelsen, næstformand

Kommuner raskmelder uden om lægen

PROSA ser eksempler på, at syge medlemmer raskmeldes for at spare penge. Det er helt uacceptabelt.

side 4

Programmeringssprog skal skrives - ikke tales

Professor Peter Naur er en af de centrale arkitekter bag et af verdens første internationale programmeringssprog – Algol. Den danskudviklede Algol-compiler har også dannet forbillede for en lang række oversættere – blandt andet i syntaktaksen og måden at disponere arbejdslageret på. Allerede som astronom fik han lov at regne kometbaner på en af de første computere i verden – den britiske EDSAC

side 18

Ambassadøren i Odense

Repræsentanterne på de enkelte arbejdspladser skal være omdrejningspunktet for hvervning i PROSA, mener faglig sekretær Carsten Larsen. Han er administrativ leder på det ydmyge kontor i Odense

side 24

ANNONCE - DEADLINE

Næste nummer af PROSAbladet udkommer den 16. juni.
Deadline for annoncer: **Den 3. juni** med morgenposten
DG Media a/s Studiestræde 5-7, 1455 København K
Telefon: 70 27 11 55 • Fax: 70 27 11 56 • e-mail: epost@dgmedia.dk

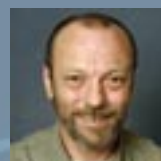
PROSA

bladet

Indhold

Indflydelse på arbejdspladsen	2
Kommuner raskmelder uden om lægen	4
Sygefraværet skal ned!	6
Tillidsmand på Christiansborg	8
Fagligt talt Dagens krav:	10
To skridt frem og et tilbage	12
Mobiltelefoni med vokseværk	14
Programmeringssprog skal skrives - ikke tales	18
Nye medlemmer søges	22
Ambassadøren i Odense	24
Flyvefærdige får de sidste råd	26
Vi skal vise vores ansigt	27
Det er blevet sværere at blive medlem	28
Gør dine websider fremtidssikre - brug webstandarder	30
E-signaturer	32
Karantæne	33
Fremtidens fagre verden	34
BOG-INFO	35
Kurser og foredrag	37
PROSAbladet på afveje	40

Generalforsamling i DANSK IT den 31 maj 2005.

Er du medlem af foreningen DANSK IT? Synes du godt foreningen kunne bruge lidt mere input fra PROSA? Så overvej at mød op på generalforsamlingen i år! Faglig sekretær Mads Kellermann, som hos os har ansvaret for arbejdet med uddannelse og ledighed, stiller i år op til bestyrelsen. Du har derfor mulighed for på generalforsamlingen at bruge din stemme til at skabe ekstra synergi.

PROSA ser eksempler på, at syge medlemmer raskmeldes for at spare penge. Det er helt uacceptabelt.

Kommuner raskmelder uden om lægen

AF EVA BIRCH CHRISTENSEN,
FAGLIG SEKRETÆR

PROSA har fået henvendelser fra flere medlemmer, som har oplevet, at de pludselig er erklæret raske. Ofte hænger det sammen med, at der er gået et år.

Hvorfor der skal være en særlig grund til fortsat at udbetale sygedagpenge. Men selv om der ligger udtalelser fra læge og psykolog, så bliver den mindste anledning, brugt til at raskmelde de syge.

Eks: Lægen skrev for et par måneder siden, at du snart vil være klar til at starte på deltid, så nu må du være rask. Ikke noget med at indhente ny lægeerklæring, ikke noget med at spørge hvorfor manden ikke var startet på deltid.

Eks: Et af vore medlemmer havde søgt efteruddannelse under revalidering for at være klar fagligt til at starte på arbejdsmarkedet igen efter flere års sygemelding og også for at

få selvtilliden pudset af. Lægen udtalte, at han ville være rask nok til at starte på efteruddannelse. Derefter fik han afslag på revalidering med begrundelsen, at når han kunne starte på uddannelse, så kunne han også starte på arbejde og skulle nu tilmelde sig arbejdsformidlingen.

I tv-avisen for nogen tid siden kunne man se, at en kommunal sagsbehandler fremhævede, hvordan hun havde raskmeldt en person, som havde fået fjernet en knyste fra foden. Lægen havde sygemeldt hende for seks uger, men sagsbehandleren mente, at vedkommende sagtens kunne gå på arbejde.

Hvis man ikke er til rådighed for arbejdsmarkedet pga. sygdom e. lign., så kan man ikke få dagpenge fra a-kassen og er henvist til kontanthjælp. Har man en ægtefælle, har denne forsøgerpligt over en, og man kan i de fleste tilfælde derfor ikke få kontanthjælp. Medlemmerne kan derfor komme i den ubehagelig situation, at de skal vælge at lade sig raskmelde uden

egentligt at føle at de er klar til at gå i arbejde, de føler ikke, at de for alvor står til rådighed. Det er helt uacceptabelt, at man kan komme i denne situation. PROSAs holdning er, at er man syg, skal man kunne være sygemeldt og få sygedagpenge. Det skal være lægen og ikke kommunen, der ud fra sparehensyn vurderer, hvornår den enkelte er syg eller rask.

Mange kommuner overholder ikke lovgivningen

I mange kommuner bliver der ikke foretaget den opfølgning fra kommunens side, som er foreskrevet. Hver ottende uge skal kommunen følge op på den sygemeldtes situation med henblik på at se, om der fra kommunens side skal gøres noget for at sikre, at pågældende kommer i arbejde igen. Den idé kan være god – problemet er bare, at rigtig mange kommuner ikke overholder lovgivningen. Og når der endelig bliver indkaldt til samtale, så er samtalen stort set indholdsløs. Når kommunen ikke laver den lovbefalede opfølgning er risikoen for at gå sygemeldt

i længere tid større. For faktisk har kommunerne nogle redskaber til at sikre de syges tilknytning til arbejdsmarkedet. Fx må man ikke modtage nogen form for uddannelse, når man er sygemeldt og man får sygedagpenge eller når ens arbejdsgiver får sygedagpengerefusion. Men hvis det er led i en plan for at fastholde tilknytningen til arbejdsmarkedet, så må man gerne. For mange af vore medlemmer, der er sygemeldt pga. stress er det en god træning at følge et kursus på HF-niveau fx Det kan være med til at træne hukommelsen op igen og ikke under det samme pres, som en arbejdssituation er.

Stress blandt sagsbehandlerne går ud over medlemmerne

I de dårligste kommuner er stress blandt sagsbehandlerne udtalt. For nylig har sagsbehandlerne i Københavns Kommune

sagt fra og det hilser vi meget velkomment i PROSA. Vi vil gerne støtte dem. Kommunale sagsbehandlere skal selvfølgelig også have ordentlige arbejdsvilkår. Men det gør også ud over vore medlemmer, når sagsbehandlerne har for meget om ørene. At skifte sagsbehandler fordi vedkommende er røget ned med flaget er ikke ualmindeligt. Eller også kan der ikke ske noget i sagen igennem længere tid, fordi sagsbehandleren er sygemeldt. Klagesagerne bliver forpuppet og kommer aldrig rigtigt i gang. Skal alle idéerne om at sænke sygefraværet i Danmark bære frugt, så må regeringen også tage ansvar for, at det i alle kommunerne faktisk er muligt økonomisk og ressourcemæssigt at lave en ordentlig opfølgning. Det nytter ikke at udsulte de kommunerne og derefter pålægge dem at sørge for at folk ikke er på sygedagpenge – det kan faktisk kun føre til

det resultat vi ser, som giver en stor risiko for udstødning af arbejdsmarkedet.

Der er heldigvis også kommuner, hvor det fungerer

I PROSA har vi dog heldigvis også set kommuner, der lever op til deres forpligtigelser. Hvor der sker opfølgning undervejs i sygdomsforløbet og hvor kommunen selv kommer med forslag til opfølgning. Hvor man allerede ved første samtale tager hul på diskussionen af, om den syge skal blive i faget eller er nødt til at finde et andet fag. Eller om der skal efteruddannelse til. Derfor ved vi også, at det har en kolossal betydning, og at det faktisk kan lade sig gøre. Alene at blive mødt med forståelse for og accept af den situation man står i, gør, at det er så meget lettere at se muligheder for fremtiden på arbejdsmarkedet.

Få mindre udenomssnak samt dit hurtige overblik

- spar kr. 1.750,- lige nu!

NYT TEMA HVER DAG:

MANDAG: MOTOR OG PRØVEKØRSEL
TIRSDAG: PRODUKTION OG IT
ONSDAG: TRANSPORT OG LOGISTIK
TORSDAG: BYGGERI OG EJENDOMME
FREDAG: LIVSSTIL OG FRITID

Relevant og koncentreret - her er et godt tilbud på et anderledes dagblad med mindre udenomssnak. Få dagens erhvervsnyheder og en temasektion, der går tættere på udvalgte brancher og emner. Oplev et anderledes dagblad, hvor annoncer kun må fylde 25% af spalterne. Det synes vi er sundt fornuft - for læserne og for vores annoncører. Alt i alt - Idag bliver meget anderledes end i går.

Ring nu på 4485 8806 og klik ind på www.idag.dk og bestil dit abonnement.

Tilbuddet er gældende for nye abonnenter og inden for Danmarks grænser, samt så længe lager haves. Gaven sendes, når indbetalingen er registreret. Efter et år fortsætter dit abonnement som årsabonnement og kan til enhver tid opsiges ved udløb.

Årsabonnement
og en eksklusiv
Mont Blanc Pen
for kun kr. 795,-

Normalpris for årsabonnement
kr. 1.295,-. Værdi på Mont Blanc
Kuglepen kr. 1.250,-.

Bestil dit abonnement på
idag.dk - og se vores
andre gode tilbud.

lau@bang

idag

INDUSTRIENS
DAGBLAD
dit hurtige overblik

Sygefraværet skal ned!

Alle arbejdspladser skal nu til at registrere sygefraværet. Især det lange fravær er farligt, da mange aldrig kommer tilbage i job igen. I it-faget er det dårligt psykisk arbejdsmiljø og musen der giver det meste fravær.

AF EVA BIRCH CHRISTENSEN,
FAGLIG SEKRETÆR

Sygefraværet skal ned, er udmeldingen fra beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen. Især det lange, som øger risikoen for at man varigt må forlade arbejdsmarkedet.

I sig selv en glimrende ting – hvis det bliver gjort på den rigtige måde. Der er såvel gode, som dårlige takter i regeringens udspil samt i kommunernes opfølgning.

Sygestatistik skal være en del af arbejdspladsvurderingen

Fra 1. januar i år skal sikkerhedsorganisationen sørge for, at sygefraværsstatistikken skal være en del af den arbejdspladsvurdering, der skal være på alle arbejdspladser i Danmark. Hvis det bliver brugt rigtigt, kan det faktisk være et rigtigt godt redskab til at se, hvor det for alvor brænder på. Det må dog ikke blive en sovepude: ”Her er sygefraværet ikke så slemt, så her går det sikkert meget godt”. Når først vi er ude i langvarige sygemeldinger, så er der stor risiko for varige mén. Under alle omstændigheder har de, det går ud over, haft en ubehagelig oplevelse af den slags, som der ingen grund er til at samle på. Så der skal forebygges og ikke bare ventes.

Mus og psykisk arbejdsmiljø

I forhold til sygefravær er de to store syndere inden for it-faget musen og dårligt psykisk arbejdsmiljø. For begge dele er arbejdspresset en væsentlig faktor for at udvikle skader, der kan føre til stort sygefravær. Arbejdspreset er oftest betinget af dårlig ledelse, så skal sygefraværet ned indenfor it-branchen, skal der

I forhold til sygefravær er de to store syndere inden for it-faget musen og dårligt psykisk arbejdsmiljø. For begge dele er arbejdspresset en væsentlig faktor for at udvikle skader, der kan føre til stort sygefravær. Foto: PROSAarkiv

sættes fokus på dette. Højt sygefravær i en afdeling eller blandt de med en bestemt arbejdsfunktion skal føre til, at der gøres noget ved problemet. Det er vigtigt både at se på ledelsen af afdelingen og på arbejdspresset. Handler det om museskader, selvfølgelig man også se på, hvordan belastningen af musen kan sænkes eller fjernes.

Der skal være plads til dødsfald i familien

For nogle af de sygdomsramte kan der være problemer ud over arbejdet – fx et dødsfald i familien. Men på en sund arbejdsplads er der plads til, at den slags sker, det skal ikke medføre, at man er nødt til at være sygemeldt i længere tid. Dødsfald, skilsmisser, problemer med børnene osv. er nu engang livsbetingelser for mennesker, det kan vi ikke lave om på eller gardere os imod. Men er arbejdspresset i forvejen hårdt, kan det være dråben, der får bægeret til at flyde over – hvis der ikke i dagligdagen er plads til at gennemleve det der nu skal gennemleves i en sådan situation. Derfor er det ikke realistisk, når arbejdsgiveren regner med at alle yder 100% året rundt, det vil helt sikkert resultere i sygdom på et eller andet tidspunkt.

Ledelsen

En god ledelse skal være i stand til at have overblikket over afdelingen, hvilke krav der vil blive stillet i fremtiden og skal kunne "sælge" afdelingen og de ansatte opad i systemet. Med andre ord sørge for at rammerne er i orden for, at afdelingen kan trives – også fysisk. Derudover skal ledelsen også sørge for, at arbejdsgrupperne er godt sammensat med folk, som kan lide at arbejde sammen, at arbejdsomængden er tilpas og at der er udfordringer i arbejdet – dog uden at det bliver en belastning. Ledelsen skal sørge for at fremme samarbejdet i afdelingen. Derudover skal ledelsen støtte den enkelte i karriereudvikling. Ledelsen skal også sørge for, at afdelingen når de fastlagte produktionsmål. Det væsentligste er, at ledelsen er i stand til at inddrage de ansatte i beslutningerne og giver informationer videre. Det er desværre meget langt fra alle ledere beskåret at have egenskaber, der rækker til disse roller. Mindre kan gøre det, men når der bliver stillet krav til ledelsen, fx i forbindelse med økonomisk trange vilkår i virksomheden, træder de manglende egenskaber frem i lyset og får meget negative konsekvenser for de, der bliver ledet.

Vent ikke på sygdommene - Få hjælp i PROSA til at måle arbejdsmiljøet

Det er ikke godt at vente på sygemeldingerne. Derfor har PROSA lavet et mindre spørgeskema, som kan besvares over nettet. Vi hjælper gerne med at rette spørgeskemaet, til jeres arbejdsplads samt med at bearbejde og fortolke resultaterne.

Arbejdspresset kan måles på flere måder – fx kan antallet af overarbejdstimer være et mål for hvor stresset en arbejdsplads er. Men også uden overarbejde på virksomheden kan arbejdspresset være for højt, så det er nødvendigt at vide, hvordan de ansatte har det. For selv om man kan være "druknede" så meget i arbejdet, at man ikke selv har overskud til at se, at man er stresset, så ved de fleste dog alligevel hvordan de har det. Spørgeskemaet er også egnet til at sige noget om kvaliteten i ledelsen. Det kan både bruges selvstændigt og som del af en arbejdspladsvurdering.

Ønsker du hjælp til at inddrage sygefravær i sikkerhedsorganisationens arbejde er du også meget velkommen til at kontakte PROSA enten faglig sekretær Eva Birch Christensen eller Allan Pleman.

FRA PARLAMENTERNE

Regeringen i mindretal om privatiseret håndtering af pc-skrot

Flertallet uden om regeringen opretholder eksisterende kommunale anlæg, der inden 1. januar 2005 er godkendt til behandling af elektrisk og elektronisk affald.

Det sker ved andenbehandlingen d. 12. maj, af miljøminister Connie Hedegaards (K) lovforslag om producentansvar for pc'ere, printere, barbarmaskiner, el-tandbørster og deslige. Miljøministeren prøver forgæves at imødekomme flertallet ved at foreslå en bemyndigelse.

Det strider mod princippet om producenter og importørers affaldsansvar, at kommuner får lov at drive virksomhed i konkurrence med private virksomheder på et konkurrenceudsat marked, mener de to regeringspartier.

Det argument bider ikke på Dansk Folkeparti, som ikke vil lægge stemmer til at gennemføre et EF-direktiv, når det koster danske arbejdspladser. Samtidig understreger partiet i udvalgsbetænkningen, at kommunerne ikke må gives så favorable vilkår, at der opstår ulige vilkår for private anlæg i forhold til de kommunale.

Det er første gang, at producentansvar lovfæstes som styringsmiddel. Derfor agter miljøministeren at revurdere ordningen i 2009.

Lovens ikrafttrædelse er udskudt yderligere med en måned til 1. juni. Oprindeligt var datoen 1. februar, men folketingsvalget kom i vejen og lovforslaget måtte genfremsættes.

- Det er producenternes ansvar at skaffe dobbelt så meget væk, erklærede Connie Hedegaard ved den første førstebehandling i november i et svar på daværende miljøordfører Jørn Jespersens (SF) kritik af, at lovforslaget mangler incitament og et ambitiøst mål for indsamling.

Miljøministeren venter, at indsamlingen øges fra 40.000 ton til 80.000 ton om året, når fabrikanter og importører pålægges både ansvar og udgifter ved håndtering af affald. (Dj/080505)

Tillidsmand på Christiansborg

Hvad laver en tillidsmand egentligt? Det spurgte vi Knud Erik Petersen om på en barstol i Snapsetinget. Han er tillidsmand for de it-ansatte på Christiansborg.

AF JEANETTE GRØN NIELSEN,
INFORMATIONSMEDARBEJDER

Når man træder ind på Christiansborg, bliver man pænt bedt om at vente. Med sit besøgsklistermærke på trøjen spejder man op mod de trapper, som man bedst kender fra valgaftenerne når sejrende eller detroniserede partiledere - badet i blitzlys - bestiger dem. Knud Erik Petersen, 53 år, dukker op på trappen og tager imod i den tyst rungende indgangshal. Han har sin daglige gang på trapperne og i Folketingets 30.000 kvm. i det endnu større Christiansborg. Når huset summer af politikere og ansatte, er der mere end 1000 par fødder der giver genlyd i de højloftede haller.

Barstol i Snapsetinget

Da vi møder Knud Erik Petersen, der arbejder som systemplanlægger i Folketingets it-afdeling, er det i en af de mest travle perioder. Det er nemlig sidst på Folketingsåret og sommerferien anes forude, så der bliver lovbehandlet på livet løs i Folketingssalen. Og den forestående strukturreform betyder også ekstra arbejde. Det mærker især de it-folk der sidder med driften, fortæller Knud Erik om det øgede arbejdspress.

Fra en barstol i den nyrenoverede café i forbindelse med Snapsetinget fortæller han om, hvordan det er at arbejde på Christiansborg, og hvad det indebærer at være tillidsmand for sine it-kolleger.

Slut med løndiktat

I syv år har Knud Erik været ansat i Folketingets Administration. Han arbejder i Parlamentariske Systemer, som den ene af to it-afdelinger på Christiansborg hedder. Her laves planlægningsopgaver, drift af applikationer og her ligger ansvaret for web, fx Folketinget.dk og tv-transmis-

sionen fra Folketingssalen. De sidste fire år har han fungeret som tillidsmand - selvom det de første år mest var en lånt titel, da det kræver en overenskomst at have en tillidsmand, og sådan en havde it-folkene ikke før efteråret 2004. Og det var faktisk derfor Knud Erik blev tillidsmand.

- Jeg synes, det ville være en fordel, hvis mig og mine kolleger kom på en overenskomst, så vi var ligestillet med de øvrige ansatte. Jeg synes ikke, det kunne være rigtigt, at så stor en medarbejderflok bare skulle nikke ja til et løndiktat, når vi selv kunne være med til at forhandle lønnen, forklarer Knud Erik og kalder overenskomsten fra 2004 for hans største succes som tillidsmand.

Kan ikke lade være

I dag rummer it-afdelingerne 20 it-medarbejdere, hvoraf de 16 er medlemmer af PROSA. Han bruger cirka 20% af sin arbejdstid på at være tillidsmand. Men hvorfor være tillidsmand? Det er en tjans der falder ham helt naturligt, forklarer han:

- Det er en del af min familietradition, siger Knud Erik og fortæller om en lang socialdemokratisk tradition i familien.

- Jeg er engageret i mit arbejde og derfor vil jeg gerne have en arbejdsplads, hvor vi har respekt for hinanden og hinandens arbejde. Det kræver, at der er ordnede løn- og arbejdsforhold. Her skal være rart at være, for så bliver det også nemmere at klare pressede situationer.

Tilbage i 80'erne var han tillidsmand på Datacentralen, så forhandlinger og det politiske spil, der følger med posten som tillidsmand, er ikke nyt for ham. Men selvom det nok lå i kortene, at Knud

Erik skulle være tillidsmand, har han også brug for viden og input til tillidshvervet. Derfor har han de sidste tre år været at finde på PROSAs faglige kurser (kaldet Grundmodul 1-6) der ruste almindelige medlemmer og tillidsmænd til fx at have øje for problemer på arbejdspladsen og at kunne forhandle med ledelsen.

- Jeg har fået en masse ud af kurserne både socialt og fagligt. Det ville være svært at være tillidsmand uden det faglige input og de kontakter, jeg har fået der, fortæller Knud Erik.

Tabu om stress skal væk

Som tillidsmand har man delvist indflydelse på, hvem der bliver ansat, og hvilken løn de får. Knud Erik er med hele vejen i processen, når en ny it-medarbejder skal ansættes på Christiansborg. Fra at finde den rette faglige profil, til at deltage i ansættelsessamtalerne. Og når den rette er

Hvem kan blive tillidsmand?

- det er ikke en ret man automatisk har på sin arbejdsplads. Det skal stå i fx jeres overenskomst.
- Tillidsmanden skal være medlem af den organisation, der har indgået overenskomsten
- ofte skal man have de samme arbejdsvilkår som dem, man er tillidsmand for. Man kan fx ikke være elev
- ofte kræves det, at man har været ansat et år
- tillidsmanden skal godkendes af arbejdsgiveren og fagforeningen

Vi har fået mere indflydelse, også over fordelingen af penge, fortæller Knud Erik Petersen, tillidsmand. Det betyder bl.a. at de it-ansatte i dag får flere penge i Folketingstillæg, som man får fordi man i princippet aldrig ved, hvornår situationer på Christiansborg kræver, at de it-ansatte er på job.

Foto: Martin Foldgast

fundet, er det Knud Erik der forhandler lønforslaget med personalekontoret.

- Jeg ser på, hvordan lønnen forholder sig til vores overenskomst og de øvrige kolleger. Og hvis der er noget at udsætte, diskuterer jeg det med personalekontoret. Vi kommer altid overens – den med de bedste argumenter vinder, fortæller Knud Erik med et smil.

Én ting er at blive ansat – noget andet er at trives i sit arbejde uden at få stress. Det bruger Knud Erik en del krudt på, ikke bliver et problem.

- Det er vigtigt at fjerne tabuet omkring stress. Vi har fået et godt samarbejde med ledelsen, der accepterer, at de ansatte kan få stress – og håndterer det. Det er ikke noget med, at man er en svækling, fordi man er presset, fortæller Knud Erik.

To stress-sager

Det sidste år har Knud Erik været involveret i to sager om stress i it-adelingen.

- I begge sager fik vi koblet arbejdspsykolog Einar Baldursson på (som PROSA har et samarbejde med, red.), så de en-

kelte kunne få hjælp og støtte hos ham. Og så sørger vi for at planlægge, hvordan de opgaver, der ikke bliver løst så længe, kan uddelegeres. Det er nemlig vigtigt, at den øvrige gruppe af kolleger ikke presses unødigt. Stress rammer jo ikke bare den enkelte, det rammer hårdt ned i gruppen, når én går fra.

Også generelt i PROSA-klubben forsøger Knud Erik og bestyrelsen at sætte fokus på stress og hvordan de tackler det. Det sker bl.a. ved foredrag af diverse eksperter og stress-forskere.

Ikke tillidsmand på livstid

Som tillidsmand skal man ikke bare kunne begå sig hos ledelsen og få sine meninger fremført – og hørt. Man skal også være i øjenhøjde med alle kollegerne.

- Jeg prøver at være rundt og høre hvordan alle har det cirka en gang om ugen, fortæller Knud Erik om den mere løst-definerede side af at være tillidsmand, hvor det gælder om at være med til at tage utilfredshed og potentielle konflikter i opløbet.

Selvom arbejdet for ordnede forhold på arbejdspladsen løber i Knud Eriks blod, er han ikke tillidsmand om to år.

- Man kan ikke være tillidsmand på livstid. Mit mål var, at vi fik en overenskomst, og det har jeg nået. Derefter skal der andre til.

En tillidsmand betyder mere i løn

- Vi ser typisk, at når en mindre arbejdsplads får en tillidsmand, så stiger folk på arbejdspladsen i løn. Det betyder noget, at man kommer til at sidde ved bordet sammen med ledelsen og fx forhandle løn.

Steen Andersen, faglig sekretær og ansvarlig for de faglige kurser, Grundmodul 1-6, som bl.a. mange tillidsmænd følger om fx forhandlingsteknik.

Dagens krav:

8 timers arbejde¹, 8 timers fritid, 8 timers hvile?

Det var de krav, vore oldeforældre stillede i starten af 1900-tallet og som dansk arbejderbevægelse i høj grad byggede sig op omkring. I 60'erne blev det så udvidet med et nyt krav: fem dages arbejdsuge. Disse krav gennemførelse sikrede ansatte rimelige vilkår i det daglige, med tid til familien og fritidsinteresser. Måske skal vi tage kravene op igen inden for det offentlige område. De er i hvert fald blevet sørgeligt aktuelle igen. FTF har netop gennemført en undersøgelse "Sammenhæng mellem arbejds- og familieliv", der konkluderer, at hver sjette ansatte mindst en gang hver uge oplever, at arbejdslivet påvirker familielivet negativt (hver femte blandt børnefamilierne).

Uforudset overarbejde påvirker

Noget der påvirker familielivet negativt, er uforudset overarbejde og arbejde på tidspunkter, hvor man ellers havde planlagt at holde fri. Det gælder også selv om man er ung og "familien" måske kun består af én person. I staten har man netop indført en ny aftale om arbejdstider, som med garanti vil påvirke statistikken ovenfor i negativ retning. Den daglige - eller bare ugentlige arbejdstid - er afskaffet, og i stedet afløst af en månedsnorm. Det er sket uden, at der samtidig er blevet indført krav om planlægning af arbejdstiden, så folk ved hvornår de skal møde på arbejde. Tværtimod er alle henvisninger til, at arbejdstiden skal tilrettelægges efter aftale med de ansatte, pillet ud af den nye aftale. Det er sket helt bevidst for at give arbejdsgiveren større frihed.

Meget arbejde på få dage

Det betyder, at man for fremtiden kan beordres på arbejde i fx tre gange 12 timer fra mandag til onsdag og derefter

"slippe" med en enkelt time om fredagen. Det kan være fint, hvis man har tid til at planlægge derefter, men det kan faktisk ske med dags varsel. Bare kravet om at den samlede månedlige arbejdstid holder sig på max 162 timer (cirka), er overholdt skal arbejdsgiveren ikke betale for overarbejde. Samtidig har man i øvrigt åbnet op for, at arbejdsgiveren ret frit kan definere om medarbejderne overhovedet er berettiget til overarbejdsbetaling. Aftalen fjerner både arbejdsgiverens økonomiske incitament til at planlægge arbejdet og de ansattes muligheder for at få indflydelse på tilrettelæggelsen af arbejdstiden. Dermed er der rigtigt åbnet op for at arbejdslivet kan komme til at genere familielivet. Måske burde nogen i FTF have tænkt den tanke, inden de var med til at indgå den nye aftale om arbejdstid. PROSA/STAT stemte i hvert fald nej til forliget, hovedsageligt på grund af modstand mod disse regler.

Fristende at udnytte

På mange arbejdspladser er der også tillidsrepræsentanter, der kan sikre, at der lokalt indgås aftaler, der både imødekommer medarbejdernes og arbejdspladsens behov. De fleste arbejdsgivere er fornuftige mennesker, der godt ved, at man ikke skal (over)udnytte sine medarbejdere. Så mange steder skal det nok gå godt - i hvert fald for det meste og i et stykke tid fremover. Men nogle steder - og et stigende antal steder - vil det gå galt, fordi "fristelsen" til at udnytte "fleksibiliteten", bl.a. til besparelser, vil være for stor. Så måske skal vi til at finde de 100 år gamle bannere frem, hvis vi vil opfylde ønsket om bedre sammenhæng mellem arbejdsliv og familieliv.

¹ I dag: 7 timer og 24 minutters arbejde

FRA PARLAMENTERNE

Bredbånd skal være bredere

- Regeringens politik er, at vi gerne vil have bredbånd, for det er en forudsætning for vækst. I øjeblikket ligger vi på en flot førsteplads som det land, hvor flest har mulighed for samt har udnyttet muligheden for at få bredbånd, men der skulle gerne være endnu flere og vi skal op på større båndbredde, udtaler Helge Sander.

Fagpressebureauet: EU-kommissionen preser for bredbånd, der kan bruges til tv og video. Er visionen så vigtig, at regeringen vil foreslå at ændre lovgivningen med hensyn til kommunalfuldmagten?

- Det må du spørge transport- og energiministeren samt indenrigsministeren om, for det er deres ansvarsområde. Som videnskabsminister og repræsentant for et dansk samfund, der gerne vil udvikle sig, har bredbånd med større bredde stor, stor interesse, vi kan dog ikke begynde at overtrumfe anden lovgivning, slutter Helge Sander. (Dj/080505)

DI tilfreds med Bendtsens forslag patentforslag

Dansk Industri fraråder en opstramning af ministerrådets direktivforslag.

Efter DI's foretræde sammen med "Embedit A/S" og "Tag Vision A/S" i europaudvalget 15. april fastslog branchedirektør Tom Togsverd, ITEK, at en udvanding af forslaget svækker europæiske virksomheder i forhold til USA og andre steder.

- Vi ønsker ikke amerikanske tilstande, men vi har brug for den rimelige beskyttelse for det, man har lavet som originalt. Jeg er ikke bekendt med, at EPO (den europæiske patentorganisation, red.) har lavet bøffer på dette område, siger Tom Togsverd.

- Det er dyrt at søge patenter, og i Europa er det uforholdsmæssigt dyrt på grund af kravet om oversættelser til mange sprog. Det europæiske patent er ikke strømlinet godt nok, så man kan få et konkurrencedygtigt patent til samme omkostninger som i USA og Japan, men der håber vi, at man vil gå i gang med en proces, så det bliver mere overkommeligt, siger Tom Togsverd.

- Uden patenter er man på Herrens mark og kan ikke indgå samarbejder med store udbydere af risiko for, at de hugger tingene, og man kan heller ikke få finansiering, advarer Tom Togsverd. (Dj/080505)

PROSA- Bank
filial af Lån & Spar Bank

Vind lækre præmier på www.prosa.dk

Lån & Spar Bank samarbejder med PROSA. Samarbejdet betyder, at du kan få en række kontante fordele i PROSA-Bank, der fungerer som en filial af Lån & Spar Bank.

Banken ønsker at blive endnu bedre for dig, der er medlem af PROSA. Derfor har vi iværksat en undersøgelse.

Klik dig ind på www.prosa.dk og udfyld det elektroniske spørgeskema, så er du automatisk med i lodtrækningen om tre lækre præmier.

Du har mulighed for at vinde:

- en PDA med navigation. Værdi 2.950 kr.,
- en Samsonite trolley. Værdi 1.500 kr. eller
- et gavekort til BilletNet. Værdi 1.000 kr.

Den 27. juni 2005 trækkes der lod blandt deltagerne i undersøgelsen.

To skridt frem og et tilbage

Internettet i Kina er under konstant overvågning fra myndighedernes side. Samtidig har Riget i Midten mere end nogensinde brug for moderne informationsteknologi til at uddanne dets milliarder af unge.

AF KARSTEN BENGTTSSON, BANGKOK

”Der er mange mennesker, som ikke kan lide Deres udseende!”. Sådan lød en af kommentarerne, da Kinas udenrigsminister, Li Zhaoxing, som den første offentlige person deltog i en chatroom-diskussion på internettet. ”Det tror jeg ikke, at min mor vil være enig med Dem i”, svarede Li Zhaoxing. Diskussionen på nettet fandt sted i december måned år 2003 og var en af de første gange, det officielle Kina anerkendte internettets betydning for landets fremtid. Begivenheden blev fulgt op af en række andre initiativer. The Government Online Initiative proklamerede, at alle afdelinger indenfor det offentlige skulle have deres egen web-side. China Telecom, der er statsejet og den største udbyder af internetforbindelser i Kina, indførte lavere priser i et forsøg på at få endnu flere kinesere online. Dette lykkedes. Mere end 22 mio. kinesere kom på nettet alene sidste år og hermed er det samlede antal kinesere på nettet oppe på 80 mio. Kun USA har flere brugere på internettet end Kina. Og dette er en situation, der ikke vil vare længe. Allerede i år 2006 ventes det, at Kina vil være verdens førende internet-nation med mere end 153 mio. online, anslår analyseinstituttet Piper Jaffray og Co. Stigningen skyldes hovedsaglig, at Kinas økonomi er stærk og at flere rykker op i middelklassen og dermed får råd til at købe computer og internetforbindelse. De tre største internet-portaler i Kina, - Sina, Sohu og Net-ease – har tilsammen millioner besøgende og ingen tør spå, hvordan situationen vil blive, når hovedparten af Kinas 1,3 mia mennesker en dag kommer online.

- Internettet vokser helt vanvittigt her i Kina, siger Graig Watts, der leder Norson Telecom Consulting i Beijing.

Et tveægget sværd

Internettet er imidlertid et tveægget sværd for de kinesiske myndigheder. På den ene side kan man ikke undvære moderne informationsteknologi, idet intet land for

Mao Tse Dong's indflydelse gør sig stadig gældende i Kina - også overfor nymodens opfindelser som internettet - hvor censuren trives i det omfang det kan lade sig gøre.

Foto. Arkivfoto.

alvor kan træde ind i den globale vidensøkonomi uden at tillade en fri udveksling af meninger, viden og ideer. Men på den anden side ønsker Det kommunistiske Parti heller ikke at give al for meget slip på den kontrol over ytringsfriheden, som man hidtil har haft. Derfor er det officielle Kinas holdning til internettet præget af stor forvirring og ofte modstridende tiltag. Hvis partiet tager to skridt frem - efterfølges dette gerne af mindst eet tilbage. Således er eksempelvis adgang til Google News pludselig tilladt, men nogle måneder senere er det atter forbudt. Adgang til New York Times' Web-side var umulig gennem hele 2003, men ikke i 2004. Den amerikanske Tv-stations CNNs Web-side kan være blokeret, men det er muligt at komme i kontakt med andre Web-sider, der har aktive links til samme CNN. Andre gange kan man ikke komme igennem til Yahoo China, men snildt til Yahoo i USA, hvor der er masser af billeder og diskussion af massakren på Tiananmen Square og andre kontroversielle emner.

Censur

Den manglende konsekvens i det officielle Kinas holdning til, hvad der er tilladt og hvad ikke, skyldes også tekniske problemer. Ganske vist går al kommunikation til Kinas internet gennem tre såkaldte "hubs", hvad der gør det relativt nemt at sikre en stor kontrol med de informationer, der kommer ind i landet. Men specielt software som eksempelvis Triangle Boy - fremstillet af firmaet Safeweb, der økonomisk støttes af blandt andre CIA - gør det ofte muligt at snyde de filtre, som den kinesiske regering har sat op. Omvendt leverer amerikanske hightech firmaer en lang række af det grej, som gør det muligt for Det kommunistiske Parti at overvåge dets befolkning. Således har græsrodsorganisationen "Reporters without Borders" sendt et åbent brev til Cisco Systems og 13 andre it-firmaer, hvori man beskylder disse firmaer for at muliggøre spioneringen af kinesiske systemkritikere. Også Google har været under beskyldning for frivilligt at have fjernet materiale, der generede diktaturet i Kina.

På ryggen af tigreren

I øjeblikket synes udviklingen i Kina mest at gå et skridt frem - og to tilbage. Dette viste sig tydeligt ved den forhenværende premierminister Zhao Ziyangs død i sidste måned. Her kom de kinesiske censurmyndigheder atter op på tærerne og iværksatte den største, systematiske undertrykkelse af ytringsfriheden såvel på internettet som i mere traditionelle medier. Zhao Ziyang stod for mange kinesere som et symbol på større åbenhed - en slags kinesisk udgave af Gorbachev i Rusland. Men da han døde, mødte ingen officielle talsmænd frem til hans begravelse. Den nuværende premierminister Hu Jintao kommenterede ikke Ziyangs død. Mange web-sider er blevet lukkede og deres ejere er blevet truet med fængsel, hvis de omtaler Ziyangs død. 1600 internetcafeer er også blevet lukket. Og Ziyangs navn giver ingen referencer, hvis det indtastes i den kinesisk søgetjeneste Baidu, som blandt andre Google har investeret i. Selvom ytringsfriheden i Kina således er under voldsom beskyldning for tiden, så synes de fleste eksperter dog at være enige om, at internettet i det lange løb er umuligt at kontrollere. Kinaeksperten og lektor ved Berkeley Universitys School of Journalism, Orville Schell, udtrykker det således: Qihu nanxia. Eller: "Når man først er kommet op på ryggen af en tiger, er det svært at komme af igen".

UDENRIGSMINISTERIET

Danida

Danida søger korttidsrådgiver

Bhutan

It-specialist til skatteadministration

Som led i Danidas program "God regeringsførelse" i Bhutan søges en korttidsrådgiver til Department of Revenue and Customs (DRC).

Overordnet skal udarbejdes en analyse og behovsafdækning af it-systemet med anbefalinger for en fremtidig strategi på it-området. Målet er at opnå en intern it-eksperise og erfaring med at bruge og videreudvikle systemet. Derfor bliver en vigtig opgave også at undervise og træne personalet.

Du vil som rådgiver være i Bhutan fire måneder ad gangen i tre omgange over to år. Ansættelsen svarer sammenlagt til et årsværk. Tiltrædelse skal helst ske så hurtigt som muligt.

Du behersker flydende engelsk i skrift og tale og har desuden solid erfaring med følgende:

- Praktisk kendskab og arbejds erfaring med ICT applikationer i relation til skat.
- Systemanalyse og design.
- Erfaring med SSAMD og lign.
- Godt kendskab til udarbejdelse af kravspecifikationer i forbindelse med udbudsmateriale og lign.
- Kendskab til Management Information System og relaterede emner.

Referencenummer: 30753-2005/BHU.01.
Ansøgningsfrist: 9. juni 2005, kl. 12.00.

Yderligere oplysninger

Fuld stillingsbeskrivelse og **obligatorisk** ansøgningsskema ligger på www.urval.dk/danida. Landestrategier for de enkelte samarbejdslande samt andet økonomisk og politisk baggrundsmateriale findes på www.um.dk.

Ansøgninger med angivelse af referencenummer skal sendes til:

Mercuri Urval

Mercuri Urval A/S på muo@mercuri-urval.com,
alternativt til Philip Heymans Allé 5, 2900 Hellerup,
fax 39 45 65 65.

Latinamerika:

Mobiltelefoni med vokseværk

Sydamerika er godt på vej ud af sin økonomiske krise. Det ses bl.a. på den eksplosive vækst af mobiltelefoni. I 2005 forventes antallet af mobilbrugere at stige med hele 31 procent.

AF PETER GOTSCHALK,
BUENOS AIRES OG RIO DE JANEIRO

Argentina, Bolivia, Brasilien, Chile, Paraguay, Peru og Uruguay. Syv lande med til sammen næsten 300 millioner indbyggere og cirka 95 millioner brugere af mobiltelefoni. Syv lande der for vesterlændinge symboliserer et sammensurium af karneval, tango og bananrepublik. Syv lande, der til trods for fælles spanske og portugisiske koloniherrer, er lige så forskellige fra hinanden som de europæiske lande, hvorfra de har arvet såvel sprog som kultur. Fra Patagonien i syd til Amazonas i nord byder kontinentet på vejr og natur, der varierer fra kolde prærier til dampende varm jungle. Befolkningen varierer lige så stærkt hvad angår udseende og temperament. Mange steder er den oprindelige indianerbefolkning stadig fremherskende, mens eksempelvis Brasilien byder på en smeltedigel af farver og racer, der inkluderer hele spektret lige fra blonde og blåøjede mennesker af tysk afstemning i den sydlige del af landet til kulsorte efterkommere af afrikanske slaver, som i tidligere tider blev transporteret over Atlanten for at arbejde sig ihjel på portugisiske sukkerfarme, i den nordlige del.

Ericsson i Argentina siden 1919

De sydamerikanske lande har ikke altid haft det nemt. Naturrigdomme og uanede mængder af ressourcer til trods lever mange mennesker i fattigdom, og de politiske systemer har i årtier været ustabile og præget af diktatur, militærkup og en enorm korruption. Ikke desto mindre lever 300 millioner mennesker i regionen almindelige liv og forsøger, fattigdom og politisk morads til trods, at skabe sig en almindelig tilværelse og en tryk fremtid for deres børn. Telefoni har været en del

95 millioner brugere af mobiltelefoni, syv lande der for vesterlændinge symboliserer et sammensurium af karneval, tango og bananrepublik. Foto: Peter Gotschalk.

af den hverdag, som er blevet levet på det sydamerikanske kontinent de sidste hundrede år, hvilket illustreres udemærket af det faktum, at et firma som Ericsson allerede i henholdsvis 1919 og 1924

etablerede sig i Argentina og Brasilien. Faktisk mødte den oprindelige stifter af Ericsson, svenskeren Lars Magnus Ericsson, helt tilbage i 1888 personligt den daværende brasilianske konge, Dom

Det mexikanske firma, América Móvil, det italienske IM (Tele Italia Mobile) og spanske Telefonica sidder på det meste af det sydamerikanske mobilmarked. Foto: Peter Gotschalk.

Pedro II, og afsluttede med denne Ericsons første forretning med den tidligere portugisiske koloni. Dermed er det heller ikke overraskende, at mobiltelefonien i dag er lige så vigtigt for den almindelige sydamerikaner, som den er for os andre. Der er mange forskelle mellem de sydamerikanske mobilmarkeder og det marked, vi kender fra Danmark, men den grundlæggende lyst til at kommunikere med sine medmennesker og samtidig være fleksibel har vi til fælles.

Ud af krisen

Det er ikke mange år siden, at Sydamerika sidst befandt sig i en dyb økonomisk krise. 80'ernes militærdiktaturer var blevet afløst af demokratiske markedsøkonomier, men en kæmpe gæld til udlandet samt en slingrende økonomisk politik betød, at mange sydamerikanske lande alligevel igennem 90'erne til stadighed blev ramt af social uro og stor arbejdsløshed. I 2001 gik det især meget hårdt ud over Argentina, som oplevede at landes valuta pludselig befandt sig i frit fald i forhold

til verdensøkonomien og som konsekvens heraf, at mange mennesker mistede alt og måtte gå fra hus og hjem. Denne periode var også en mørk tid for mobilbranchen, som blev ramt af det stillestående marked samt en stor international modvillighed til at investere i de latinamerikanske lande. Nu har piben imidlertid fået en anden lyd. Krisestemningen er afløst af vækst og alene i år forventes det, at antallet af mobilbrugere vil stige med 31 procent! Udover det mexikanske firma, America Movil, er det to tidligere statsmonopoler fra Europa, der sidder på det meste af det sydamerikanske marked og dermed også foretager de nødvendige investeringer: TIM (Tele Italia Mobile) og spanske Telefonica. Men selvom de to virksomheder har stor erfaring fra det ekstremt konkurrenceprægede europæiske marked, har de alligevel fået deres sag for i Latinamerika. Årsagen? I Sydamerika er der i de fleste lande intet mindre end tre samtidige netværksteknologier at holde styr på – CDMA, GSM og TDMA. Dertil kommer, at

de sydamerikanske forbrugere ikke har samme købeevne som deres europæiske fætre og kusiner. I gennemsnit er over 80 procent af alle sydamerikanere taletidskunder og de forbruger blot en tredjedel af den mængde mobiltelefoni, som en gennemsnitlig dansker eller italiener betaler for hos sit teleselskab. Omvendt er vækstpotentialet enormt. Den gennemsnitlige mobilpenetration i de syv lande bevæger sig omkring de 30 procent, hvilket svarer til de førnævnte 95 millioner brugere. Det antal brugere er blevet nået på ganske få år med hvad almindeligvis antages for at være en svimlende hastighed, og meget tyder på, at den eksplosive vækst i Sydamerika langt fra er forbi. De sydamerikanske forbrugere lader ikke til at have mindre lyst til at forbruge mobiltelefoni eller mobilt indhold end de europæiske forbrugere, og dermed regner de fleste mobiloperatører i regionen også med, at man i løbet af få år vil nå en penetration i omegnen af 50 til 60 procent af befolkningen svarende til over 150 millioner mobilbrugere!

Tjenester i stærk fremmarch

Fire procent lyder ikke af meget. Sammenlignet med Europa er det det da heller ikke, men hvis man ser på hvor hurtigt, det sydamerikanske marked er nået så langt, fortæller tallene en helt anden historie. Fire procent er den gennemsnitlige andel af de sydamerikanske operatørs omsætning, som kommer fra datatjenester, herunder overtaksereede sms'er, downloads af ringetoner og tilsvarende. I Europa er tallet over ti procent, men det er en udvikling som er sket igennem et helt årti. Allerede de første GSM-telefoner havde sms-funktionalitet indbygget, men det tog mange år, før interessen blandt forbrugerne tog

fat. Det tempo og den iver hvormed de sydamerikanske forbrugere har omfavnet de mobile tjenester er enestående på verdensplan. Udviklingen er nemlig gået så stærkt, at andelen af omsætningen, som kommer fra disse tjenester er gået fra nul til fire procent på et enkelt år! Hvis udviklingen bliver ved i samme hastighed, går der ikke mere end højst to år, før Sydamerika er fuldt på højde med de europæiske lande. Og det er netop denne forbrugeradfærd – forbrug af mobiltelefonen til alt andet end tale – der er forudsætningen for at introducere 3G-netværk og dermed byde velkommen til mobiltelefoniens fremtid.

SMS mest populær

Er folk i Argentina, Brasilien, Bolivia med videre så anderledes end de europæiske forbrugere, hvad angår interesser og forbrugsmønstre? Svaret er nej. Kigger man på en statistik over eksempelvis argentineres forbrug af mobile tjenester, ser man klart, at såvel udbudet som forbruget svarer meget til noget, vi kender i forvejen. Absolut nummer ét på hitlisten er beskeder fra person til person via sms og derefter kommer chat via wap eller sms. På tredjepladsen kommer downloads af ringetoner, på fjerdepladsen sms-afstemninger i forbindelse med tv-shows og quizzes og først på femtepladsen har vi de såkaldte ”voksne materialer”, som er en politisk korrekt måde at benævne erotik og pornografi. Derefter kommer ting som downloads af logoer og spil og først på en tiendeplads ser vi mere seriøse tjenester som bankforretninger og adgang til børskurser, etc. 80 procent af de brugere, der har kastet sig over de mobile tjenester er under 25 år, og selvom det argentinske marked blot består af 12,8 millioner brugere, har de aktive sms-entusiaster til sammen sendt over 800 millioner sms'er per måned hele 2004.

I Brasilien sparer operatøren penge med plug'n play

Den italienske mobiloperatør, TIM, har taget konsekvensen af de sammenlignelige forbrugsmønstre og har gjort det til en strategi at anvende tjenester og teknologi i Brasilien, som allerede er blevet udviklet og afprøvet i Italien. En slags teknologiske ”plug'n play-løsninger”, der i sidste ende er gode for pengepungen.

- Italien og Brasilien har det til fælles, at mange mennesker bor i store byer. I Italien bor millioner af mennesker tæt-pakket i byer som Rom og Milano, og her i Brasilien findes nogle af Sydamerikas største byer som Sao Paulo og Rio de Janeiro. Det betyder, at vi kan tilbyde vores kunder, som primært er folk der bor i byerne, tjenester svarende meget til dem, vi har udviklet i Italien. Herunder overtaksereede sms'er og andre datatjenester. På det teknologiske plan er forskellene mellem Italien og Brasilien meget små, fortæller Sergio Schinaia, der er netværksdirektør for TIM i Brasilien.

Branchen forventer, at det totale brasilianske marked vil stige fra 65 millioner til over 82 millioner brugere i løbet af de næste to år. Det forventes tillige, at GSM vil udgøre 61 procent af det samlede sydamerikanske marked inden 2009.

Krig om kunder og netværksteknologier

Alle der har købt en mobiltelefon ved, at mobilsekskaberne smider godt med penge efter hver eneste nye kunde. Det gør de naturligvis med en forventning om, at kunden vil forbruge så meget telefoni og være så tilfreds med sin operatør, at det kan betale sig i det lange løb. Men i Sydamerika, hvor forbruget per kunde stadigvæk er meget lille, går denne ligning ikke helt op for mobilsekskaberne. Dertil kommer striden om netværksteknologier. TDMA har p.t. den største udbredelse, men den ældre teknologi er på vej ud. CDMA er den næststørste teknologi, men dette forhold stammer fra en tid, hvor blandt andet BellSouth og andre nordamerikanske teleselskaber havde en større rolle i Latinamerika, end de har i dag. Selvom GSM - dog ikke 900 og 1800 MHz som vi kender fra Europa, men 1900 MHz-versionen som også anvendes i USA - stadig er den mindste teknologi målt i kunder, så er det samtidig den netværksplatform, der oplever den største vækst og tilfører markedet

flest kunder. Alene i Brasilien steg antallet af GSM-kunder i 2004 fra 8 til 22 millioner mennesker, hvilket svarer til en stigning på over 200 procent! Årsagen er enkel. Nok er CDMA endnu den største teknologi i Latinamerika, men på verdensplan er GSM størst, og det betyder dels et større udbud af tjenester som sms og roaming, og dels at nye terminaler er billigere at købe end tilsvarende CDMA-terminaler. Og billige terminaler er det, der driver markedet i lande

som Brasilien og Argentina, siger blandt andet Eduardo Griffa, som vicedirektør for Ericsson i Argentina:

- Mobiltelefoni handler ikke om netværk, men om telefoner og tjenester. Her i Argentina tjener folk deres penge i Pesos og ikke i stærke valutaer med stor købekraft som Dollars eller Euro. Det gør GSM til den perfekte teknologi til denne region, fordi der findes så mange terminaler, folk har råd til, siger han.

Udbredelse af mobiltelefoner i Sydamerika

Land	Antal abonnenter januar 2005	Befolkning	% penetration
Argentina	12.823.400	38.900.000	32,96%
Bolivia	1.785.400	8.800.000	20,29%
Brasilien	65.605.000	182.000.000	36,63%
Chile	9.579.999	15.917.000	60,18%
Paraguay	1.117.300	6.274.000	17,8%
Peru	4.192.200	29.132.000	14,39%
Uruguay	574.500	3.454.000	16,63%

Kilde: EMC World Cellular Database

K O N F E R E N C E

Softwaretest

- Prioritering, certificering og automatisering

Torsdag den 9. juni 2005, kl. 9.00 - 16.30

Radisson SAS Scandinavia Hotel, Amager Boulevard 70, 2300 København S

Kom og hør:

- Hans Schæfer, Norge, tale om brugen af risiko til prioritering af test.
- Thorkil Sonne, der som noget enestående i hele verden, anvender autisms karaktertræk positivt til løsning af testopgaver.
- Klaus Olsen, der taler om fremtiden for testcertificeringen.

Læs mere om program, pris og tilmelding på www.softwaretest.dk

Programmeringssprog skal skrives – ikke tales

Professor Peter Naur er en af de centrale arkitekter bag et af verdens første internationale programmeringssprog – Algol. Den danskudviklede Algol-compiler har også dannet forbillede for en lang række oversættere – blandt andet i syntaksen og måden at disponere arbejdslageret på. Allerede som astronom fik han lov at regne kometbaner på en af de første computere i verden – den britiske EDSAC.

AF CLAUS THORHAUGE, WWW.CLAUSTHORHAUGE.DK

Peter Naur er ikke en beskeden mand. Slet ikke. Men han vil ikke fortælle om sine bedrifter. Der er ellers nok at tale om: Den 76-årige professor begyndte som astronom, men blev som ganske ung arkitekten bag Algol-compileren, der har dannet skole indenfor udviklingen af programmeringssprog og har i sin tredje alder som pensionist kastet sig over en tredje og helt ny videnskabelig disciplin: En videnskabelig rekonstruktion af den menneskelige psykologi.

Hvis han endelig skal tale om noget, så taler han helst om de sidste års arbejde med en nyfortolkning af menneskets psyke, hvor hans nyeste bog netop er udgivet på internettet: An anatomy of human mental life, psychology in unideological reconstruction.

Nej, Peter Naur vil ikke tale, kun det skrevne ord gælder. Derfor har han også i flere omgange gennem de sidste par år afvist at lade sig interviewe til PROSAbladet. Alligevel lykkedes det for de gamle kolleger fra Regnecentralen, der har organiseret sig i Dansk Datahistorisk Forening – i daglig tale dataarkæologerne – at lokke Peter Naur til at holde foredrag ved den årlige fødselsdagsfest for Danmarks første computer, DASK, der falder hvert år den 13. februar. Og PROSAbladet var med på en lytter.

Ikke snak – men skrift

– Der er ikke noget som snak til at frembringe myter. Det er sådan, at snak bliver til myter i løbet af et øjeblik, så jeg har en dyb mistillid til snak om tingene. Til interviews og den slags, forklarer Peter Naur indledningsvis. Skal tingene have gyldighed, skal de skrives ned. Derfor henviser Peter Naur i stedet til sin egen bibliografi med en imponerende række videnskabelige artikler og rapporter. Han begyndte allerede at skrive, da han som teenager fik kontakt til Københavns Observatorium på Østervold og begyndte at lave beregninger af kometers bane.

– Det tog jeg som en nyttig skriveøvelse, fordi jeg var klar over, at jeg ville komme til at skrive ret meget i mit liv. Jeg var vel 12 eller 14 år, da jeg fik kontakt med den unge og vidunderligt begavede professor, Bengt Strömngren, der tog mig i hånden og viste mig hele sit institut, siger Peter Naur.

I dag kan det virke besynderligt at begynde med astronomi for at kaste sig over udviklingen af et af verdens første programmeringssprog. De første programmerbare computere blev primært brugt til videnskabelig databehandling. Derfor var det helt naturligt, at astronomer som Peter Naur kastede sig

over de første matematikmaskiner, som de blandt andet blev kaldt dengang.

– På det tidspunkt var det kun astronomerne, der vidste noget om beregninger. Fysikerne gjorde det praktisk talt ikke. Det var kun astronomer, der rigtig lavede differenskemaer og beregninger, som for eksempel numerisk infinitesimalregning og beregninger, der integrerer bevægelsesligningerne for et legeme i solsystemet. Nu til dags er det helt banalt – al raketforskning laver jo ikke andet, forklarer Peter Naur fra talerstolen på Ingeniørhøjskolen i København under sit foredrag til DASK's 47 års fødselsdag den 13. februar 2005.

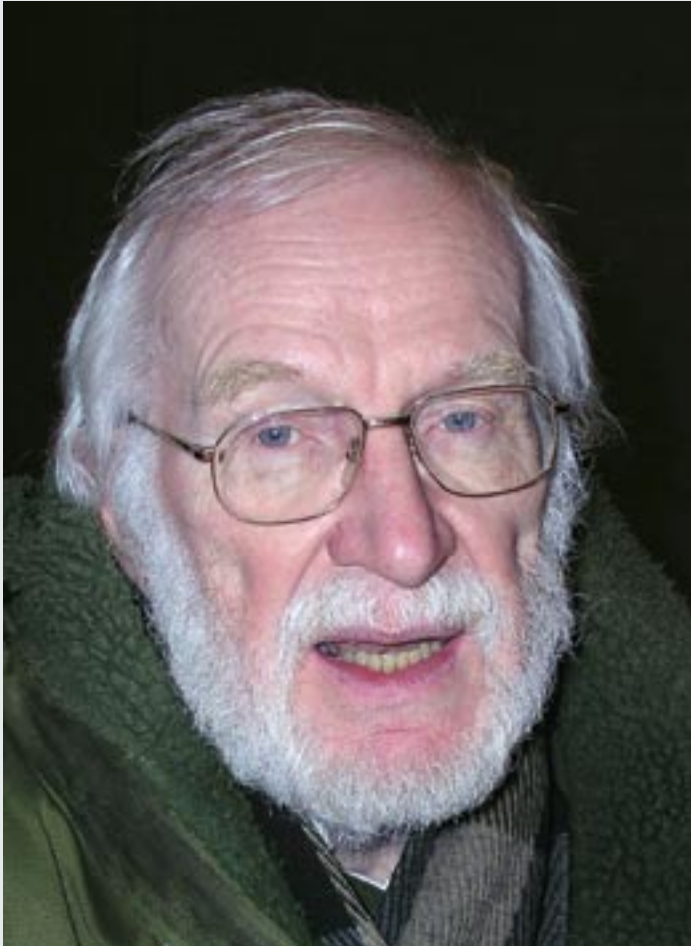
Respekten kan nærmest føles i auditoriet

Her er mere end 50 gamle kolleger fra Regnecentralen og andre interesserede mødt op for at lægge øre til Peter Naurs historie. Og respekten for den gamle it-arkitekt er mærkbar i det store auditorium. Allerede som ung medhjælper på Københavns Observatorium hørte Peter Naur om forsøgene på at automatisere beregninger. Forbilledet var de mekaniske regnemaskiner, som britten Charles Babbage arbejdede med allerede i slutningen af forrige århundrede.

– Det var det, Amanuensis Tjernøe prøvede. Desværre var hans perspektiv altså umuligt. Han ville lave det mekanisk. Han troede ikke på det elektroniske. Og i øvrigt kom han aldrig igennem, fordi han fortabte sig i fine, raffinerede detaljer. Noget med minimal gnidningsmodstand, koblinger og sådan noget. Men det var selvfølgelig fascinerende at tale med ham, og det blev klart for mig, at beregninger kunne automatiseres. Selvfølgelig kunne de det. Det var bare hvordan, fortæller astronom og datalogiprofessor Peter Naur og lægger en transparent på overheadprojektoren for at vise de forsamlede dataloger, hvordan den slags beregninger skrives – og dokumenteres.

– Her er et lille uddrag af, hvad der foregik i Astronomisk Beregningscenter. Man regner med logaritmer – alle de tal her er logaritmer til sinus til den vinkel og så videre. Det viser ikke alene præcis, hvordan regningen foregik. Det viser også, hvordan sådan noget bør stilles op på en ordentlig velplanlagt måde. For eksempel står der fire tal der, men de tre nederste summerer man til den der, og de tre øverste summerer man op til den der. På den måde er der orden i tingene, forklarer Peter Naur, mens publikum ikke kan holde latteren tilbage over den ildhu og entusiasme, som Naur lægger for dagen.

– Det er sandelig det, det handler om. Enhver algoritmisk

*Der er ikke noget som snak til at frembringe myter. Det er sådan, at snak bliver til myter i løbet af et øjeblik, så jeg har en dyb mistillid til snak om tingene. Skal tingene have gyldighed, skal de skrives ned.
Foto: Claus Thorhauge*

aktivitet er at have orden i tingene. Det lærte jeg, og det fascinerede mig i allerhøjeste grad, tilføjer professor Naur.

Den første danske programmør

I begyndelsen af 50'erne tog Peter Naur til Cambridge og forskede i kometers baner, og der fik han som en af de første danskere overhovedet adgang til det, som må betegnes som verdens første fuldt funktionsduelige og programmerbare computer. EDSAC, som den hed, betyder Electronic Delay Storage Automatic Computer og stod færdig i 1949, så den var ganske ny, da Peter Naur fik mulighed for at prøve kræfter med den.

– Jeg begynder simpelthen at løse nogle af de astronomiske problemer, jeg arbejdede med, på EDSAC. Jeg lavede en stor baneberegning på EDSAC, der integrerer bevægelsen for en lille planet i solsystemet, fortalte Peter Naur.

Danskerens erfaringer med at programmere – eller kode som det kaldtes – en elektronregnemaskine var meget interessante i Danmark, der endnu ikke rådede over sådan en maskine.

– Det resulterede i en redegørelse – en afhandling – om hvordan det var tilrettelagt i maskinen, og da jeg kommer tilbage fra England holder jeg et foredrag i Astronomisk Selskab og fortæller om, hvordan jeg har brugt EDSAC til beregninger, siger Peter Naur, der blev noget forbavset, da legendariske Niels Bohr mødte op for at lytte med.

– Muligvis har det haft en vis betydning for Niels Bohr. Det var meget fremme i de år det der med at bruge datamater.

It-arkitekten var isoleret i den mørke provins

Kort efter rejser Peter Naur videre til USA for at forske videre på et observatorium i Texas, men i lige så høj grad for at erhverve nogle erfaringer med de første elektroniske regnemaskiner, som computere blev kaldt på den tid.

– Jeg fik penge til begge dele. Både astronomi og dels for at se, hvad der foregik på området elektroniske regnemaskiner. Så jeg rejste rundt og snakkede med folk, der havde lavet regnemaskiner, indimellem at jeg sad oppe på toppen af et bjerg i Texas og målte på stjerner, fortæller Naur.

På den måde blev Peter Naur en af de danske pionerer, der var med i de indledende undersøgelser, der skulle afdække, om der var basis for at bygge en dansk regnemaskine. Blandt andet besøgte Peter Naur den svenske BESK-maskine, blandt andre sammen med professor Richard Petersen og civilingeniør Bent Scharøe Petersen.

– I maj 1954 afleverede jeg derfor en rapport om elektroniske regnemaskiner i de tre lande. Her gjorde jeg rede for mine overvejelser over struktur – ikke mindst lagermuligheder og organisering af programmer, fortæller Peter Naur, der efter hjemkomsten til Danmark var flyttet til det nybyggede observatorium i Brorfelde ved Holbæk. Byens lys var begyndt at være generende for observationerne på Østervold i København, så Naur var henvist til den isolerede placering på Vestsjælland. Men herfra supplerede han den arbejdsgruppe, som den danske regering havde nedsat for at udvikle en dansk regnemaskine. Dansk Aritmetisk Sekvens Kalkulator, DASK, som den hed. Peter Naur skrev til lederen af den nystiftede Regnecentralen, Niels Ivar Bech, om sine overvejelser om maskinens hardwaremæssige opbygning, men i særdeleshed også sine synspunkter på et programmeringssprog – eller autokodning, som det blev kaldt.

– Og specielt om manglerne ved den ydre ordrekode på den svenske maskine, som jeg anså for at være forfærdeligt primitive i sammenligning med det, jeg havde oplevet i Cambridge. En dag kom Niels Ivar Bech og Bent Scharøe Petersen endda på besøg i Brorfelde, hvor jeg ivrede for, at vi burde lave det anderledes end på BESK, fortæller Peter Naur.

Mere snak – nye dokumenter

Der var enighed om, at den danske computer i modsætning til den svenske skulle have indeksregistre, men politisk var det nemmere at komme igennem med at kopiere den svenske maskine i alle detaljer. Og Peter Naur var mildest talt ikke begejstret for de kompromisser, der var på vej.

I 60'erne var Regnecentralens compilergruppe under ledelse af Peter Naur en ledende aktør i det internationale arbejde med at udvikle det første internationale programmeringssprog Algol 60 og den tilhørende compiler. Peter Naur står bagest i højre side af billedet. Arkivfoto.

– Man kan diskutere sådan noget, men hvad kommer der ud af det? Der kom det ud af det, at jeg i stedet for at snakke bare lavede det. Det er den eneste måde, man kan komme igennem med noget som helst. Det er bare at gøre det, fortæller Peter Naur, der i løbet af den næste måneds tid skrev et – med egne ord: ”Gennemarbejdet forslag til de ydre ordrekoder med kommentarer og en programmeret skitse til et fejl-diagnosticeringsprogram.” Et dokument, som Peter Naur selv betegner som sit væsentligste bidrag til DASK. Han var oprørt over planerne, der kun ville give programmørerne 16 tegn at arbejde med.

– Det var ynkeligt, ynkeligt. På EDSAC-maskinen i Cambridge, jeg havde været vant til i lang tid, havde vi 32 tegn. Altså et fuldt alfabet plus decimalcifre. Her havde vi 16 sølle ting at vælge imellem. Det giver en forfærdelig primitiv måde at kommunikere på, raser Peter Naur og foreslår i stedet, at DASK arbejder med decimale tal i stedet for hexadecimal tal og i øvrigt bygges med en indre ordkode og en ydre ordkode, hvor det bliver langt mere frit, hvordan den ydre ordkode kan beskrives.

– Det forudsætter en oversættelse. Det var det springende punkt, som man i Stockholm overhovedet ikke havde indset. Det her er så en skitse til det første program, der blev skrevet i dette nye sprog, som er en oversætter fra den ydre til den indre kode, fortæller Peter Naur og peger op på tavlen, hvor en ny overhead viser hans skitse.

Danmarks første systemprogrammør, har realiseret ideerne

Samtidig skitserede Naur et program, der kunne overvåge eksekveringen af programmer i computeren. En simulator, der kunne vise, hvorfra og hvortil, der blev hoppet, hver gang der blev skiftet adresse.

– Det hele sendte jeg til behagelig overvejelse i København, og så indtrådte den store stilhed. Jeg fik godt nok et meget overstrømmende svar fra Niels Ivar Bech. Men ellers havde man mere travlt inde i København med at lave tingene end at kommentere mig. Men det vidste jeg jo ikke dengang, griner Peter Naur.

Da selve DASK-maskinen er færdigbygget i en villa i Valby, vælger Peter Naur alligevel at forlade astronomien og observatoriet på Vestsjælland for at blive ansat på Danmarks første it-virksomhed.

– Da jeg træder ind der, så opdager jeg, at Jørn (Jørn Jensen, se Danmarks første systemprogrammør i PROSAbladet nr. 11, 2002, red.) har lavet et pragtfuldt system ud fra de der ideer med overvågning. De hed DASK kontrolprogrammer. Det kørte strålende i maskinen, for det var fantastisk godt organiseret. Det havde alle mulige faciliteter, men manglede beskrivelse, og den måtte jeg så lave, fortæller Peter Naur, der lige er nødt til at forlade talerstolen på Ingeniørhøjskolen for at hilse på Jørn Jensen, der sidder på en af de første rækker i auditoriet.

To nørder – samme tanke

En tidligere medarbejder ved Regnecentralen, Per Brinch Hansen, der kom til i 1963 var imponeret over det ordløse samarbejde, Jørn Jensen og Peter Naur havde:

– Jeg husker en diskussion, hvor Peter skriver noget på tavlen, hvorefter Jørn siger: »Men Peter...« og øjeblikkelig får tilbage: »Ja, naturligvis Jørn.« Jeg sværger på, at der ikke blev sagt andet. Det gjorde indtryk, når man ikke engang anede, hvad diskussionen i det hele taget drejede sig om, skriver Per

Brinch Hansen i hyldestbogen til Niels Ivar Bech, der udkom efter hans død i 1975. Meget hurtigt bliver Naur og hans folk på Regnecentralen engageret i det internationale arbejde med at udvikle et programmeringssprog som modvægt til IBM's Fortran. En europæisk-amerikansk komite, som sad i Zürich, havde skrevet en indledende rapport om ALGOL 58. Et videnskabeligt programmeringssprog, som navnet antyder: ALGOrithmic Language. Algol kom i sin første version i 1958. Samme år som DASK blev indviet den 13. februar. Hensigten var at skabe et sprog, der kunne programmere en datamaskine uden at skrive maskinkode. I stedet skulle Algol 58 beskrive processen med numre, variable og funktioner. Det næste møde i ALGOL-komiteen skulle finde sted i København i slutningen af februar 1959 med Regnecentralen som vært – en lille måned efter Peter Naur var blevet ansat.

Peter Naur bliver redaktør for at undgå mere snak

– Vi tilbragte den måned med at granske, hvad der stod i det vanskelige dokument. På mødet prøvede vi at få svar på de utallige spørgsmål, som vi havde til forfatterne. Men det viste sig, at det kunne de ikke svare på, fortæller Peter Naur til de forsamlede dataarkæologers store fornøjelse.

Igen griber Naur pennen og vælger at skrive sig ud af tvivl og usikkerhed. Det hjælper ikke at tale sig til rette på store møder.

– Det var ret frustrerende og under mødet opdager jeg, at den eneste måde at komme videre på er en skriftlig udveksling af spørgsmål og svar. Så tre uger efter mødet udsender jeg efter aftale med deltagerne en diskussionsjournal. Algol Bulletin nummer 1. Det var tanken, at her skulle spørgsmål rejses og besvares, fortæller Peter Naur, der med Regnecentralen i ryggen de følgende måneder og år bliver ankermand for det internationale tidsskrift for Algol – og i november 1959 bliver han på et stort møde i Paris med 49 deltagere fra ni lande også medlem af den europæiske syvmandskomite. Der var en tilsvarende syvmandskomite i USA.

– Vi holdt også et møde i Mainz, hvor jeg kom ind på problemerne med at beskrive sproget. Jeg var meget utilfreds med, hvordan det var foregået i de tidligere versioner, men i mellemtiden var John Backus kommet med en god ide til, hvordan man kunne beskrive visse af tingene med den kendte Backus notation, og det prøvede jeg at komme igennem med. Desværre ikke særlig overbevisende – det blev nærmest en lille fodnote et sted, fortæller Peter Naur, der igen satte sig med pen og papir for at kæmpe for sine ideer.

Syntaksen er kendt som Backus-Naur Formen

– Når man skal overbevise folk, så skal man ikke snakke – så skal man gøre det. Så jeg tilbragte juledagene med at lave en beskrivelse af det nye sprog. Jeg skrev en skitse, hvor jeg brugte Backus notation.

I løbet af fire dage på det næste møde i januar 1960 bliver Naur's skitse grundlaget for det fortsatte arbejde, og han bliver bedt om at skrive en rapport. Den udkommer 14 dage senere og bliver den legendariske Algol 60 rapport, der i de kommende årtier bliver grundlaget for en lang række andre programmeringssprog. Blandt andet introducerer Algol 60 moderne begreber som blokstruktur i programmer, passage af parametre med værdi eller navn, dynamiske stakke og tabeller, brugerdefinerede data typer og brug af nøgleord. Samtidig bliver den formelle syntaks kendt som Backus-Naur-Form (BNF).

Mere end 50 dataveteraner var trods snestorm modt frem i Ingeniørhøjskolens auditorium i Ballerup, for at høre professor Peter Naur fortælle om sit arbejde med at udvikle de første programmeringssprog.
Foto: Dansk Datahistorisk Forening

Algol 60 rapporten er senere blevet betegnet som en Citation Classic, som er betegnelsen for de videnskabelige rapporter, der oftest bliver citeret i andre videnskabelige arbejder. Senere kommer rekursive procedurer også til. Der er en del kritik af procedurebegrebet, der begrænser Algol-sproget. Det løser Jørn Jensen ved at udvikle den behændige brug af procedure-parametre kaldet *called by name*, der siden har været kendt som Jensens device. Alligevel har det internationale arbejde forsinket det egentlige arbejde med at udvikle en fungerende oversætter til DASK. Niels Ivar Bech giver compilergruppen rådighed over et fast, syet læselager til Algol-oversætteren – en fordobling af arbejdslageret fra 1024 til 2048 40 bits-ord og i løbet af efteråret 1960 er de faste procedurer klar til at blive syet ind i det faste lager, der bestod af ferritkerner, der var syet sammen med kobbertråde.

DASK-Algol blev aldrig godt

På samme tid indtrådte, der en begivenhed, som Peter Naur ikke tøver med at kalde ”en katastrofe” for udviklingen af en Algol-oversætter til DASK: Der blev udskrevet folketingsvalg, og DASK var som den første og eneste computer i Danmark udset til at foretage stemmeoptælling og prognoser for åbent tæppe i radio og tv. Den opgave trak Jørn Jensen ud af compilergruppen og, og værre blev det, da Jørn Jensen bagefter tog til USA for at arbejde der i et halvt år. Da Algol-compileren til DASK var færdig i slutningen af 1961, var tiden løbet fra den. Regnecentralen var begyndt på næste generation – den serieproducerede Gier-computer.

– Ærlig talt, så var Algol-løsningen til DASK ikke nogen god løsning. Men det var en god og lærerig prøvesten på, hvordan man ikke skulle gøre det. Så vi havde gode erfaringer, da vi kom i gang med compileren til Gier, forklarer Peter Naur, der selv var på et halvt års studieophold i USA, så udviklingen af Giers Algol-compiler kom først for alvor i gang i begyndelsen af 1962. Den skulle stå færdig til semesterstart på universitetet den første september.

– Det var ligegyldigt, om den var dårlig eller langsom, blot den kunne kaldes ved navnet Algol. Ved den besked udvekslede Jørn og jeg et blik: Bech skulle få noget andet at se, skriver Peter Naur i den førnævnte hyldestbog til Niels Ivar Bech.

Første professor i datalogi

Giers Algol-oversætter blev færdig til tiden og medtager næsten hele sproget.

– Under programudførelsen benytter den automatisk administration af programlagringen, baseret på hvad vi nu til dags kaldet sideinddeling (*paging*), tilføjer Peter Naur i sit kapitel i bogen: Niels Ivar Bech – en epoke i edb-udviklingen i Danmark.

Op gennem 60’erne hjalp Regnecentralens compilergruppe med at udvikle Algol-oversættere til Control Data Corporations (CDC) 3000- og 6000 serie af maskiner, ligesom gruppen fik kontrakt på at udvikle en COBOL-oversætter til Siemens. Comon Business Oriented Language (COBOL) var i modsætning til Algol beregnet til administrativ databehandling. I 1969 var gruppen klar med en Algol-compiler til Regnecentralens tredjegerationsmaskine, RC4000, og med ti år i centret af den danske udvikling af programmeringssprog, var Peter Naur selvsikret til at bidrage til de nye uddannelser i datalogi på universiteterne i København og Århus. Med hans forkærlighed for den skriftlige dokumentation, begyndte han allerede i 1965 med at skrive lærebøger i datalogi. I 1969 blev Peter Naur professor i datalogi på Københavns Universitet.

Læs om Peter Naur og hans projekter på www.naur.com, og læs meget mere om DASK på www.datamuseum.dk

Dansk Datahistorisk Forening har et fotoarkiv. Kan du hjælpe med informationer om personer, maskiner, steder eller historier om deres billeder, så se: www.datamuseum.dk/foto og skriv til info@datamuseum.dk med dine oplysninger.

Peter Naur er arkitekten bag oversætteren til Danmarks første computer, DASK, men er i særdeleshed kendt for arkitekturen i Algol-compileren, der har dannet forbillede for en lang række andre programmeringssprog. Algol 60 var den første oversætter, der realiserede Naurs ideer om automatisk tildeling af lageradresser (senere kendt som *paging*) og den formelle notation af syntaks kendt som Backus-Naur Form (BNF) udviklet i samarbejde med J. W. Backus.

Peter Naur

1949 mag. scient. i astronomi.

1953-59 Videnskabelig assistent, Københavns Universitets astronomiske observatorium.

1957 dr. phil.

1959-69 Regnecentralen, hvor han stod i spidsen for Compilergruppen, der udviklede Algol-compileren.

1961-68 Lektor på Danmarks Tekniske Højskole.

1969-98 Professor i datalogi på Københavns Universitet.

Har holdt utallige forelæsninger på universiteter i USA, England, Sverige og Italien.

Nye medlemmer søges

En håndfuld aktive og ansatte arbejder for at gøre PROSA så synligt og attraktivt for nye medlemmer som muligt.

AF CARSTEN LARSEN, FAGLIG SEKRETÆR

Fem almindelige PROSA-medlemmer og tre ansatte i PROSA udgør Hverveudvalget. Det er vores opgave at sørge for, at der sker en konstant indsats i forhold til at få nye medlemmer til at melde sig ind i PROSA. Det gælder både fra de forskellige uddannelser/studiesteder og fra den store skov af arbejdspladser, hvor it-arbejde udføres.

Kodeordet er synlighed

Vores daglige arbejde er primært rettet mod studiestederne og hidtil først og fremmest datamatikeruddannelsen. Kodeordet er synlighed – som minimum ved, at vi med skolernes velvillige medvirken sikrer, at de studerende får stukket vores forskellige hvervematerialer i hånden. Helst vil vi være synlige på den rigtige måde – altså fysisk. Men da ressourcerne er knappe kan vi desværre ikke være på studiestederne i det omfang, vi gerne ville. Vi prioriterer derfor at nå ud til alle de studerende der står lige foran at afslutte deres uddannelse. Undervejs har vi tilstræbt at være synlige ved studiestart med tilbud om et kursus i studieteknik og ved løbende i uddannelsen at afholde it-faglige arrangementer.

Indirekte synlighed

Udover den direkte synlighed, er vi i studieforløbet indirekte synlige med tilbud til medlemmerne om billige bøger, gode forsikringer, en fordelagtig studiekonto samt en række studierelevante håndbøger, bl.a. en med gode råd og tips vedr. den

afsluttende hovedopgave. Endelig informeres alle medlemmer på sidste semester om løn- og arbejdsforhold på arbejdsmarkedet og om det at blive medlem af en akasse (se artiklen "Flyvefærdige får de sidste råd" i dette nummer, red.). Herudover fortæller vi de næsten færdige studerende,

Hverveudvalget:

De arbejder for at skaffe nye medlemmer:

- Anders Wittrup, ØST (medlem af ØST-bestyrelse)
- Eilif Hansen, STUD
- Finn Kennet Larsen, VEST (HB-repræsentant og medlem af VEST-bestyrelse)
- Lars Ravn-Larsen, ØST
- Palle Nygaard Hansen, STAT

Mads Kellermann og Carsten Larsen deltager fra PROSA.

Gode tilbud er noget af det der tiltrækker medlemmer. PROSA tilbyder bl.a.:

- Juridisk hjælp
- It-faglige foredrag og kurser
- Billig forsikring i RUNA
- Gratis VISA/Dankort i PROSA-Bank (i samarbejde med Lån&Spar)
- 20% rabat på it-bøger i FTU Boghandel
- Nedsat kontingent til ledige
- Branchens bedste lønstatistik

at vi videreformidler it-jobs fra tre af de store job-banker samt, at vi kan hjælpe med råd om jobformidling, ansøgning og CV samt deres ansættelseskontrakt.

Alt er hele tiden til debat

Det er også udvalgets opgave at tænke nyt og sikre en udvikling der tager afsæt i ændringerne indenfor vores fag og samfundet i al almindelighed. Vi må konstatere, at intet varer evigt, at alt hele tiden er til debat og overvejelse og at der hele tiden stilles nye krav til os som fagforening. I denne periode har vi således gang i følgende projekter som peger fremad og som gerne på sigt skal blive en del af de daglige tiltag:

Hvervning på de højere læreanstalter

Vidensniveauet og –behovet vil på grund af globaliseringen, outsourcingen og de dermed stadig stigende krav til den danske it-arbejder i løbet af de kommende år flyttes fra korte til mellemlange og lange

videregående uddannelser. Derfor har PROSA set det som en nødvendighed at blive en kendt størrelse på de højere læreanstalter for derigennem at sikre og øge tilgangen af it-studerende til PROSA fra samme. I tæt samarbejde med PROSA/STUD er vi i gang med et fremstød - i første omgang på Daimi, DIKU og ITU, senere vil de øvrige højere læreanstalter følge efter - baseret på arrangementer, først og fremmest it-faglige.

Arbejdspladshvervning

En anden stor opgave som mangler at komme i daglig drift er hvervning af folk i arbejde. Ansvaret for denne ligger i de respektive lokalafdelinger. Men Hverveudvalget har en opgave med at koordinere de forskellige tiltag samt sørge for, at det nødvendige materiale er til stede. Hvor mange arbejdspladser der er tale om er svært - for ikke at sige umuligt - at udtale sig om, men det er rigtig mange. Derfor er det fuldstændig umuligt for PROSA at løfte hvervning ude på den enkelte

arbejdsplads alene - vi skal finde andre måder at gøre det på. Vores foreløbige bud på en løsning er, at PROSAs APR-netværk med ca. 2300 APR'ere skal i spil. APR er en forkortelse for ArbejdsPlads-Repræsentant og netværket er i sin tid etableret for at kompensere for manglen på overenskomster og dermed tillidsrepræsentanter. Målet er at klæde APR'erne på, så de kan gøre en hverveindsats for PROSA. Vi vil derfor snarest forsøge at søsætte et projekt der skal få resultaterne af alt det, vi går laver i PROSA, kommunikeret ud til APR'erne og den store, brede (it-)offentlighed.

Fremtiden

Vi skal hele tiden være på forkant med udviklingen for at kunne sætte ind med de(t) rette tiltag. Udvalget har derfor – bl.a. inspireret af tilgangen af nye, friske kræfter – besluttet, at vi til efteråret vil lade et visions-, idé- og inspirationsmøde være stedet, hvor vi forholder os til, hvordan vi fremover griber arbejdet an.

PROSA er demokratisk. Der er kort afstand fra top til bund, og de vedtægtsbestemte korte valgperioder forhindrer pamperudvikling

Kompetencegivende IT-kurser på bachelorniveau

Vi udbyder IT-kurser i et inspirerende studiemiljø med professionelle undervisere

IT-kurser i efteråret 2005

- Databasesystemer og web
- IT-sikkerhedsteknologier
- Mobile og trådløse systemer
- Netværk og Internetprotokoller
- Operativsystemer og procesinteraktion
- Objektorienteret programmering i Java
- Programmering med C# og .NET
- Videregående databasesystemer
- Videregående programmering i Java
- Videregående programmering med .NET

Mere **information** på www.cv.ihk.dk eller via 44 80 5100

Tilmelding fra 9. maj til 15. august 2005 på www.cv.ihk.dk

IT-undervisningen udbydes under Lov om Åben Uddannelse

www.cv.ihk.dk

Ingeniørhøjskolen i København
Center for Videreuddannelse

Ambassadøren i Odense

Repræsentanterne på de enkelte arbejdspladser skal være omdrejningspunktet for herved i PROSA, mener faglig sekretær Carsten Larsen. Han er administrativ leder på det ydmyge kontor i Odense.

AF HANNE BROS, FREELANCEJOURNALIST
TEGNING: ADAM WESTED

For en udenforstående er det ikke altid nemt at høre forskel på fynsk og lollandsk, men Carsten Larsen er også født og opvokset på Lolland og har boet i Odense siden 1980. Han residerer som faglig sekretær i PROSAs hus i det centrale Odense, der er domineret af snævre gader med bindingsværkshuse og stolte gamle bygninger, der læner sig op ad hinanden. Skiltningen mod H.C. Andersens hus, fører næsten til fagforeningens hus i Overgade. Her har han et beskedent kontor og fungerer som satellit for PROSA/VEST på Fyn. Her tager han imod iført sort t-shirt, jeans og indendørs sandaler.

Vigtigt netværk

Han holder blandt andet snor i APR-netværket - den interne forkortelse for Arbejds Plads Repræsentant. Netværket dækker typisk over it-virksomheder, som PROSA ikke har overenskomst med, men hvor PROSA har et eller flere medlemmer.

- Der ligger et kæmpe potentiale i APR-netværket - for hvis vi ikke har en overenskomst, så har vi heller ikke en tillidsrepræsentant. PROSAs nye medlemmer skal komme fra de private arbejdspladser, tror Carsten Larsen.

Han opfatter de lokale repræsentanter som PROSAs ambassadører ude på arbejdspladserne:

- Når vi har 2400 enkeltpersoner registreret som APR, er det i sagens natur uoverkommeligt for os at hverve på samtlige 2400 arbejdspladser centralt fra, uddyber han.

Carsten Larsens faglige ansvarsområde er nemlig herved og fastholdelse, så han bruger meget af sin arbejdstid på at støtte ideer og arrangementer ude i landet.

Decentrale aktiviteter

Både deltagelse i og back-up til APR-netværket samt mange andre aktiviteter går Carsten Larsen ind for gerne må være

lystbetonet. Han pusler med planer om at lave et elektronisk APR-nyhedsbrev til dem, der har opgivet deres email-adresse, så APR-Posten kan udkomme som et indstik i PROSAbladet i stedet for.

- APR-netværket skal bruge hinanden på kryds og tværs - det er ikke bare en fordel for PROSA centralt, men kan også give geografisk samhørighed.

Som eksempel nævner Carsten Larsen, at tre medlemmer, der mødte hinanden på et APR-træf, nu vil begynde at lave arrangementer i Struer. Et andet eksempel

på netværk er det fynske samarbejde "PiO" (PROSA i Odense, red.), hvor medlemmerne laver workshops eller lignende for dem selv og potentielle medlemmer. De driver også egen hjemmeside, og er på den måde med til at gøre PROSA synlige.

Mange uddannelser

Netop synligheden er noget af det, der optager Carsten Larsen, når talen falder på uddannelsesområdet.

- Udviklingen går jo mod længerevarende uddannelser, ikke bare de klassiske it-uddannelser som f.eks. Datalogisk Institut på Københavns Universitet (DIKU), men også andre uddannelser, der har et stort islæt af it, såsom HA dat. på Copenhagen Business School (CBS), siger han.

Carsten Larsen vil derfor gerne sætte indsatsen på de højere læreanstalter i system, sådan som det i mange år har været kulturen på uddannelsen til datamatiker. Her er det en bevidst satsning at komme ud på skolerne hvert år sammen med PROSA/STUD og fortælle om fagforeningen. Han fornemmer, at de unge - efter flere års skepsis overfor fagforeninger og organisering - igen er blevet interesseret i at blive meldt ind

i både fagforening og a-kasse. Det er dog et område, han godt kunne tænke sig fik mere opmærksomhed - netop fordi der efterhånden er så mange muligheder for at ende i it-faget fra et utal af forskellige uddannelsesinstitutioner.

Fortid som programmør

Med formuleringer som "hvervningen på studierne har kørt i drift i mange år" og "jeg er back-up på udførelsen af arrangementer" fornægter Carsten Larsen egen fortid som programmør sig ikke. Han begyndte hos LF Data i Nykøbing Falster tilbage i 1977, men blev fyret som klubformand, inden der var gået to år:

- Dengang var der mange strejker, men jeg havde nok ikke fantasi til at forstille mig, at jeg blev fyret som 22-årig. Det er en oplevelse, der altid får mig til at huske at fortælle nye tillidsfolk og fagligt aktive om risikoen i dag, så det ikke skal komme bag på dem.

Den faglige konflikt på virksomheden dengang, skyldtes ifølge Carsten Larsen, at LF Data var meget topstyret, og systemchefen ville ikke høre tale om projektgrupper - endsige krav om mere i løn. Konflikten gik i hårdknude, så Carsten blev cykelvikar i folkeskolen.

Fynbo i 25 år

I sommeren 1980 flyttede han med sin kæreste Anne til Odense, da hun gerne ville læse dansk der. Og i 1981 fik Carsten Larsen job som konstruktør i Kommunedata (KMD), som programmør hed på kommunedatask. Her var der plads til forskellighed og mulighed for at arbejde i projektgrupper, så han havde fem gode år blandt 250 medarbejdere. Og selv om han havde lovet sig selv en pause med fagligt arbejde, blev han alligevel valgt til tillidsmand, inden han stoppede på KMD i 1986 for at blive faglig sekretær i PROSA. Dermed var vejen banet for, at det sporadiske kontor i Odense kunne have åbent mere end et par timer om ugen med frivillig arbejdskraft.

- Det var nok meningen med min tilværelse, ræsonnerer han i dag, hvor der lige pludselig er gået 19 år med fagligt arbejde - og børnene Julie og Mikkel er kommet til.

Selv runder han to skarpe hjørner - først 50 års fødselsdagen lige netop som dette blad udkommer - dernæst 20 årsdagen som faglig sekretær næste år. Han håber at kunne fortsætte som daglig leder af kontoret i Odense og få konsolideret de lokale netværk og indsatsen på både arbejdspladser og uddannelser.

Rundt om Carsten Hersleb Larsen

Alder: 50 år, 8. maj 2005

Bopæl: Jeg bor i et gammelt hus i Odense centrum

Mit private liv: Jeg er gift med Anne, der er gymnasielærer på Midtyns gymnasium. Vi

kommer begge to fra Lolland, hvor jeg blev student fra Maribo gymnasium i 1975. Vi har to børn: Julie på 12 og Mikkel på 5 år, så der går selvfølgelig en del fritid sammen med familien: Julie går til volleyball og Mikkel er begyndt at trille bold med mig.

Karriere: Jeg blev edb-assistent i 1976 og arbejdede derefter lidt i min fars VVS-virksomhed, inden jeg skulle aftjene min værnepligt i Vordingborg. I 1977 blev jeg ansat i LF DATA A/S, som var et lokalt servicebureau på Lolland-Falster med standardsystemer. Vi var 18 edb-folk - syv i driften og 11 programmører. Da vi flyttede til Odense, arbejdede jeg fem år i Kommunedata.

Løn niveau: 37.500 kr. om måneden plus 10 % i pension.

Min største last: Jeg vil gerne have styr på alt ned i mindste detalje.

Styrker: Jeg synes selv, at jeg er god til at lytte og give plads til andre. Jeg er systematisk og ikke bange for at tage gode ideer fra andre og bruge dem i andre sammenhænge.

Svagheder: For mange uafsluttede opgaver. Det kan være helt ned til avisen, hvor det kan hobe sig op, fordi der er interessante artikler, jeg liiige skal have læst. Derfor er Information i øjeblikket skiftet ud med Weekend Avisen, fordi jeg aldrig nåede til bunds i Information.

Hvordan slapper du bedst af: Før vi fik Mikkel var jeg god til at løbe en morgentur med genboen, men nu består min motion mest i have- og husarbejde. Desuden spiller jeg badminton. Ellers kan jeg godt lide at sidde i liggestolen i skyggen med et godt glas rødvin eller en kølig pilsner.

Hvilken bog har du sidst læst: Jan Stage: Den cubanske fælde

Hvad laver du i din fritid: Hus, have og familie. Tidligere fulgte jeg meget med i sport, både i aviser og på TV, nu bliver det mere til dagens nyhedsudsendelser inklusive sporten på DR1 og TV2. Jeg hører også meget musik, både nyt og gammelt, f.eks. "Radio Midt mellem" der spiller tresser-, halvfjerds- og firsermusik. Vi tager tit på ferie i Spanien, men jeg kunne også godt tænke mig at besøge en vingård i Toscana, når børnene bliver lidt større.

Flyvefærdige får de sidste råd

Det har vist sig at give flere medlemmer, når PROSA viser sit ansigt på skolerne. PROSAbladet var med på Erhvervsakademi Roskilde, hvor eksamen stod for døren. PROSA fortalte de studerende, hvad de skal huske med a-kassen og AF - og hvordan de bedst søger det første job.

Modelfoto

AF JEANETTE GRØN NIELSEN,
INFORMATIONSMEDARBEJDER

Der er kun et par dage til sidste eksamen og til at uddannelsen som datamatiker er i hus. Gangene på Erhvervsakademi Roskilde er ved at være sommer-tomme, men i et lokale sidder en flok studerende, der i løbet af den næste uge tager skridtet fra det trygge studentertiliv og ud på arbejdsmarkedet.

Kompleks og nådesløs

Lige nu er det mest eksamen der optager de fremmødte mandlige studerende, men så snart den er overstået, er der helt andre udfordringer der straks venter på at blive løst: Hvornår skal jeg melde mig ledig hos AF? Og hvornår skal a-kassen have min

indmeldelse? Hvornår får jeg penge? Og hvordan er det lige med karenperiode, supplerende dagpenge og feriedage? Malene Meisner fra PROSA svarer på spørgsmålene og indprenter drengene de vigtigste ting:

- Meld jer senest til AF, den dag I har ret til dagpenge, det kan gøres via jobnet.dk. Senest 14 dage efter I er færdige skal I være tilmeldt a-kassen. Og ring til a-kassen, så snart I er i tvivl. I må ikke bare formode, at noget forholder sig på en given måde. For a-kasselovgivningen er kompleks og nådesløs, så man kan hurtigt få fingrene i klemme.

Rådene skylles ned med kaffe og kage,

mens den ene halv time hurtigt tager den anden. En får svar på om han kan komme på kurser, mens han søger arbejde. En anden på om han får karantæne, hvis han skulle blive fyret fra sit første job.

Gode muligheder for job

Hvis ønskerne går i opfyldelse sidder der bl.a. en systemadministrator, en udvikler og en kommende DTU-studerende rundt om bordet. Malene Meisner beroliger dem med, at arbejdsmarkedet ser bedre ud, end det har gjort de sidste par år. Men opfordrer dem til at læse videre, hvis de ikke har fået job inden det næste kuld datamatikeres udklækkes i det kommende semester. Jo længere tid der går, jo sværere er det at få det svære første job. Alle nikker ja til, at de er begyndt at studere stillingsannoncerne. Malene Meisner giver et eksempel på, hvordan man skal læse et stillingsopslag.

Ring til virksomheden

- En virksomhed søger én der kan Java, html, asp og C++. Og så tænker I, at det kan I i al fald ikke søge. Men længere nede står der "For yderligere information kontakt..." - og det er en invitation til jer om at ringe til dem. Spørg dem om, hvordan de prioriterer kvalifikationerne. Så viser det sig måske, at kun Java er meget vigtigt, at C++ er noget, I nok skal arbejde med i fremtiden etc. Og så har I derudover fået en masse unik viden om virksomheden der skal bruges til at skrive en målrettet ansøgning der vil skille sig ud. Måske var I den eneste der ringede og så har I allerede et forspring der, for de kan genkende navnet og I kan henviser til samtalen i ansøgningen.

Drengene får konkrete råd om, hvordan de skriver en god ansøgning. En kort ansøgning - der handler om, hvad man kan tilbyde virksomheden - supplerer et længere CV, der overskueligt redegør for ens relevante kompetencer.

- Det er hårdt arbejde at skrive ansøgninger, I kan roligt sætte to dage af til det, lyder Malene Meisners kontante opfordring.

- Og hvis I indkaldes til samtale, så ring op og spørg, hvor mange der vil være med til samtalen, hvor lang tid de regner med, at den vil tage og om der fx vil være en test. Så er I mentalt forberedt på, hvad der vil ske.

De kommende PROSA-medlemmer er blevet fyldt op af gode råd efter cirka halvanden times snak rundt om bordet. Nu venter bare eksamen - og det første job.

Vi skal vise vores ansigt

Han er databaseadministrator og med til at diskutere, hvordan PROSA får flere medlemmer. De seneste år er der kommet færre indmeldelser – men nu stiger antallet igen. PROSA er nemlig blevet bedre til at tage ud og møde medlemmerne ansigt til ansigt.

- Det virker, at vi er ude på studiestederne og taler med de studerende. Det kan vi se på indmeldelsestallene, fortæller Palle Nygaard, aktiv i Hverveudvalget.

Foto: Heidi Lundsgaard

AF JEANETTE GRØN NIELSEN,
INFORMATIONSMEDARBEJDER

Tallene der viser, hvor mange medlemmer der melder sig ind PROSA, bliver studeret nøje. En af dem der læser dem særligt opmærksomt er Palle Nygaard Hansen. Han er databaseadministrator på Syddansk Universitet. Og så er han med til at diskutere, hvordan PROSA skal tiltrække nye medlemmer i det der kaldes Hverveudvalget.

Succes-tal

- De seneste år har vi haft en relativ lille tilgang af nye studerende, bl.a. pga. konkurrencen fra nye discount forbund. Men det er ved at vende nu. Gennem det sidste

halve år har vi fået flere indmeldelser og tallene er ved at ligne tidligere tiders succes-tal, fortæller Palle.

Han forklarer en del af de stigende indmeldelser med, at PROSA har været mere synlige ude på studiestederne.

- Vi skal have fortalt de kommende medlemmer, at vi er de it-professionelles fagforbund og at vi gør en forskel. Vi forsøger hele tiden at gøre det endnu bedre. Vi kan se, at det virker godt at vise vores ansigt ude på skolerne og tale med de studerende.

10 gange om året mødes Palle og de syv øvrige i Hverveudvalget for at diskutere

strategier og overordnede linier for at profilere PROSA. Hovedparten af udvalget er almindelige PROSA-medlemmer der til daglig sidder i it-job og det ser Palle som en styrke.

- I det daglige kan vi jo høre vore kollegers beavæggrunde for at være – eller ikke være – medlem.

Mange melder sig ind

Noget af det Hverveudvalget taler om er, hvordan de får de mange potentielle medlemmer i tale der er spredt ud på de tusindvis af arbejdspladser, hvor PROSA har en arbejdspladsrepræsentant. Palle Nygaard har selv god erfaring med at vise flaget over for nye medarbejdere. Han fortæller dem om arbejdspladsen, om PROSA og om resultaterne af de lønforhandlinger, han har gennemført for de ansatte. Flere – fx studentermedhjælpere på Syddansk Universitet - har fået den rette løn med Palle Nygaards mellemkomst. Og det er noget der giver indmeldelser og gør indtryk.

- For øjeblikket er vi 27 ud af 34 mulige PROSA-medlemmer. Nogle er efter nogen overvejelse gået over til PROSA, fordi de kan se at vi har et fællesskab.

De højtuddannede i fokus

Palle bevæger sig i sit job på Syddansk Universitet hver dag blandt den slags studerende, som PROSA meget gerne vil have fat i: dem med de længerevarende it-uddannelser.

Det sidste halve år har vi talt meget om, hvordan vi får de højtuddannede i tale og interesseret i PROSA. Vi skal gøre en større indsats over for dem, troppe op personligt og tale med dem, lave it-faglige foredrag og reklamere mere for os selv, fortæller Palle om det aktuelle arbejde for at få PROSA helt frem i de højtuddannedes bevidsthed.

Hvis du har lyst til at bidrage med gode ideer til Hverveudvalget, er du altid velkommen i arbejdet. Møderne finder sted i Odense, men PROSA betaler evt. udgifter forbundet med at deltage. Henvendelse til faglig sekretær Carsten Larsen, cla@prosa.dk.

Det er blevet sværere at blive medlem

Alle indmeldelser fra studerende går gennem hænderne på Karin Barlas. Og det er blevet tydeligt at, viden om a-kasse og dagpenge ikke længere er en del af de unges paratviden.

Foto: Mogens Laier

AF JEANETTE GRØN NIELSEN,
INFORMATIONSMEDARBEJDER

Når de it-studerende får breve fra PROSA, er det ofte Karin Barlas der har sendt dem. Hun sørger for at melde de studerende ind og orienterer dem om de forhold og frister der skal overholdes, når de optages som dimittend-medlem. Og i dag taler - eller mailer - hun med en del flere studerende end for bare få år siden.

Skal forklare mere

- For seks år siden var hovedparten af de studerende ikke i tvivl om, hvad en a-kasse var og hvordan den adskilte sig fra fagforeningen. Hvad AF er og hvornår man kan få dagpenge, var heller ikke ukendt land. Det er det for mange studerende i dag. Så jeg skal vejlede meget mere end tidligere, fortæller Karin Barlas om arbejdet med at få guidet de studerende sikkert ind i a-kassen og fagforeningen, så de bl.a. får deres dagpenge til rette tid.

- Det er fx langt fra alle der er klar over, at hvis man er færdig med studiet d. 20. april, så går der faktisk to måneder før man modtager dagpenge sidst i juni.

Og at det ikke er nok at melde sig ind i a-kassen – man skal også være tilmeldt AF, fortæller Karin om nogle af de mest udbredte misforståelser.

I dag sender hun en henvisning til en vejledning sammen med indmeldelsesblanketten. For hun oplevede, at mere end halvdelen af alle indmeldelser der landede på hendes bord var forkert eller mangelfuldt udfyldt. Og betydeligt færre fejl, tyder på, at de studerende bruger den.

Flere medlemmer fra Daimi

Hun kan se på bunken af indmeldelser, hvor PROSA har været ude og vise sit ansigt – for det giver pote i form af nye medlemmer.

- For tiden får vi væsentligt flere studerende fra Daimi (Århus Universitet, red.) end vi tidligere fik. Der kommer ca. seks om ugen. Det er en eftervirkning af, at PROSA/Stud har lavet arrangementer derude og været synlige, vurderer Karin Barlas.

Vil du have indflydelse og input, så se her:

- er du interesseret i beslutningsprocesser?
- vil du arbejde med forholdene i it-branchen?
- vil du være med til at skabe debat om it's påvirkning af samfundet?
- vil du afprøve dit organisationstalent?
- og er du klar til en spændende tid med masser af udfordringer og udvikling?

Så kom og afprøv nogle af dine talenter og bliv en del af PROSAs aktivist-team. I PROSA arbejder vi med samfunds- og forbunds aktuelle mærkesager inden for forskellige områder, med udgangspunkt i vilkårene for it-professionelle. Du har derfor muligheden for at arbejde indenfor det område, som netop interesserer dig. Måske har du en holdning til kompetenceudvikling og (efter)uddannelse? Eller har du lyst til at vide mere om fx patentrettigheder eller arbejdsmiljø? Eller har noget helt andet din interesse? Uanset hvad, tør vi næsten love, at vi har enten ansatte, medlemmer eller udvalg, der kan udfordre dine interesser. Så er du studerende, ledig, pensionist, i arbejde eller bare interesseret i at udvikle dig og være en aktiv del af dit forbund, så hører vi meget gerne fra dig.

Læs mere på www.prosa.dk/Om_PROSA/Udvalg/ eller kontakt næstformand Niels Bertelsen på nib@prosa.dk eller tlf. 3336 4123

Udvalg i PROSA

PROSA har en række udvalg nedsat af hovedbestyrelsen til at tage vare på foreningens politik på de forskellige områder.

Arbejdsmarkedsudvalget

- kontakt næstformand Niels Bertelsen

Arbejds miljø

- kontakt faglig sekretær Eva Christensen

Hvervning & fastholdelse

- kontakt faglig sekretær Carsten Larsen

It, samfund & profilering

- kontakt formand Peter Ussing

Individuel medlems service

- kontakt faglig sekretær Hanne L Jespersen

Faglig-uddannelse

- kontakt faglig sekretær Steen Andersen

Uddannelse, Ledighed og Kompetenceudvikling (ULK)

- kontakt faglig sekretær Mads Kellermann

Redaktionsudvalget for PROSAbladet

- kontakt redaktør Thor Temte

Redaktionsudvalget for PROSAbladet er nedsat af DF

Ny medarbejder i PROSA

Fra 2. maj 2005 er Gitte Falkenløve ansat i PROSAs kontor i København som sekretær i sekretariatet. Her skal hun være sekretær for ikke mindre end formandskabet, forretningsføreren, hovedbestyrelsen og forretningsudvalget.

Navn: Gitte Falkenløve

Alder: 41 år

Privat: Gitte bor i Værløse med sin mand og to piger på fire og otte år.

Fritiden går fortrinsvis med familien og

at være besøgsven hos en ældre dame, sy børnetøj og løbe.

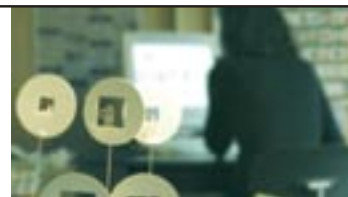
Job: - Jeg er oprindeligt uddannet revisoras-sistent. Jeg har været sekretær i mange forskellige sammenhænge, senest hos Sam-

menlutningen af funktionærer, SAFU.

PROSA: - Da jeg så stillingsopslaget, vidste jeg bare, at det lige var mig.

Jeg elsker at være midt i orkanens øje og at vide alt om alt.

FREELANCEBUREAUET TEKNIK & DESIGN A/S

Klarer du det sjove? - så ordner vi det kedelige

Overvejer du freelance eller selvstændig virksomhed, men er du skræmt af alt det administrative bøvl? Så kan du blive ansat via Teknik & Design og lade os ordne det administrative, mens du koncentrerer dig om det sjove.

Du finder selv dine kunder og du bestemmer selv dine arbejdsopgaver og pris. Til gengæld sørger Teknik & Design for 16 procent. i administrationsgebyr for, at du ikke skal bekymre dig om fakturering, udbetaling af løn, momsregnskab, bogføring, indbetaling af skat, atp og feriepenge.

Som et yderligere sikkerhedsnet sikrer Teknik & Design dig:

- Løn under sygdom
- Løn selvom kunden ikke betaler
- Forsikringsdækning.

Når du arbejder freelance via Teknik & Design, får du lønmodtagerstatus, så du optjener arbejdstimer i forhold til arbejdsløshedskassens arbejdskrav, og du kan derfor bevare din ret til dagpenge.

Vi tilbyder dig gratis at være med i Teknik & Designs jobdatabase, så du er med når vi formidler opgaver og projekter til interesserede virksomheder.

Teknik & Design giver dig også råd og vejledning, når du har brug for at tale om samarbejdsaftaler med kunder, fastsættelse af priser og timeløn med meget mere.

Gør det ikke sværere end det er. Besøg vores hjemmeside og start som freelancer i morgen, hvis du har ideerne og lysten til at realisere dem.

TEKNIK & DESIGN • Nørre Voldgade 12 • 1358 København K
Tlf. 33 43 66 11 • Fax 33 43 66 12
kontakt@teknikogdesign.dk • www.teknikogdesign.dk

Gør dine websider fremtidssikre - brug webstandarder

Det giver god mening at benytte webstandarder. En af fordelene er, at dit dokument kan fungere i fremtidige browsere. Og at det når flere slutbrugere.

AF PETRA HUSUM, FREELANCE

Programmører har altid været vant til at skulle overholde en syntaks og til at skulle validere deres kode, oftest gennem en compiler. Sådan har det ikke været for webudviklere, der vel nærmest har brugt en eller flere browsere til at validere med: „Det ser fint ud i IE og Opera, så det er nok valid kode”.

Konsensus om webteknologier

World Wide Web Consortium (W3C) er et internationalt konsortium, som udvikler webstandarder og retningslinier, der kan bringe konsensus omkring webteknologier. Blandt W3Cs medlemmer ses firmaer som Microsoft, America Online, Apple Computer, Adobe, Macromedia, Sun Microsystems, hvilket indikerer, at der er opbakning til projektet. Kun ved at følge W3Cs anbefalinger kan webudviklere regne med at få det fulde udbytte af deres webudvikling. Overholdelse af webstandarderne vil garantere holdbarheden for et dokument, som publiceres på internettet, da det vil komme til at fungere korrekt i fremtidige browsere. Overholdelse af webstandarderne vil øge tilgængeligheden og udvide brugen af informationerne til andre typer software og hardware.

Tiden er moden for webstandarder

Da internettet for alvor slog igennem i slutningen af 90'erne kunne man ikke bruge CSS til at styre præsentationen af websiderne, da CSS ikke var særlig godt integreret i diverse browsere. Derfor blev webudviklere tvunget til at finde andre veje. Html, der ellers ikke var skabt til præsentation af data, blev brugt på flere og flere fantasifulde måder til at skabe en eller anden form for layout på websiderne. F.eks. er tabeller med border-attributen sat til 0 måden at styre layoutet

med - også den dag i dag. Og transparente gif-filer blev/bliver i stor målestok brugt til at holde tabelcellerne i rette position. Browsernes understøttelse af CSS er blevet bedre og bedre hen ad vejen, om end langsomt. Men siden frigivelsen af Netscape 6.0, Opera 5.0, Firefox og IE 6.0 understøtter browsere de fleste af de funktionaliteter, der er defineret af W3C (inklusive XHTML Strict). Nu er det tiden at droppe vores forkærlighed for gammel HTML 4.01 og tabeller, og sige goddag til XHTML, CSS og brugen af divs i stedet. Se browserstatistik i fig. 1.

De standarder som webudviklere umiddelbart skal henlede opmærksomheden på er:

- HTML 4.01
- XHTML 1.0 og 1.1
- CSS level 1 og 2

Et dokument vil overholde webstandarderne når:

- det bruger valid HTML eller XHTML
- bruger CSS i stedet for tabeller til layout
- har logisk opmærket indhold

Hvilke fordele er der ved at benytte webstandarder?

Først og fremmest fremtidssikrer man sine dokumenter - både til morgendagens browsere og til brug i fremtidig hard- og software. Og man får mulighed for meget mere alsidig brug af informationerne. Dokumenter, der overholder standarderne,

kan meget nemmere konverteres til andre formater, f.eks. databaser og Worddokumenter. Og de kan tilpasses til udskrift og forskellige former for browsere, som PDA'er og mobiltelefoner, bare ved at linke til en anden CSS-fil, der er specificeret til det formål. En anden fordel er, at man kommer ud til flere slutbrugere, da websider, der overholder standarderne, har en meget større tilgængelighed. Brugere med synshandicap kan læse websider med stemmebrowsere, som læser teksten højt eller bruge en Braille-browser, der oversætter tekst til Braille. Og da websiderne bliver indlæst meget hurtigere, vil brugere med lav båndbredde også kunne være med. Standarder forenkler kodningsprocessen og frigør tid og penge til den kreative proces med selve indholdet. Standardkode er meget nemmere at overtage for en anden programmør, og muligheden for at validere kode gør det meget nemmere at finde fejl, og det sparer en masse tid. Der findes mange valideringsservices, f.eks. W3Cs egen på validator.w3.org (HTML og XHTML) og jigsaw.w3.org/css-validator (CSS). En fjerde fordel er, at websiderne får en bedre placering i søgemaskinerne. Den strukturerede information gør det lettere for søgemaskiner at finde informationerne, og de bliver indekseret mere præcist.

Brug XHTML i stedet for HTML

Man kan lave moderne, strukturerede websider både med HTML 4.01 og med XHTML 1.0, og for brugerne vil der ikke

Fig. 1 Browserstatistik fra w3shools.com april 2005

IE 6	IE 5	Opera 7/8	Firefox	Mozilla	Netscape 4	Netscape 7
62.2%	3.6%	1.9%	23.8%	3.6%	0.2%	0.9%

være nogen forskel. Alligevel er der en række gode grunde til at bruge XHTML 1.0 - i hvert fald på nyproducerede web-sites. XHTML 1.0 er en omformulering af HTML 4 i XML, som blev udviklet til at erstatte HTML. Både HTML og XHTML kommer i 3 udgaver: Frameset, Transitional and Strict, og W3C anbefaler kraftigt at bruge XHTML 1.0 Strict. Det giver da også flere fordele frem for at bruge HTML. Fejlmarginen i XHTML er langt mindre end i HTML, da syntaksreglerne er meget strammere. Det gør også XHTML lettere at lære og at vedligeholde. En anden fordel ved XHTML 1.0 Strict er, at det tvinger én til at adskille struktur og præsentation (det samme gælder dog HTML 4.01 Strict). Og da XHTML jo netop er XML, kan man hurtigt drage nytte af de teknologier, som W3C udvikler til at manipulere og transformere XML-dokumenter - som f.eks. at producere et RSS-feed direkte fra ens webside med XSLT.

Der er ikke meget forskel på XHTML 1.0 og HTML 4.01, men syntaksen for XHTML er meget mere striks end HTML, og følgende regler skal overholdes:

- Elementer skal være korrekt indlejret, dvs. de ikke må overlape hinanden. Forkert: `<p>dette er kursiv</p>`. Korrekt: `<p>dette er kursiv</p>`
- Navn på elementer og attributter skal altid skrives med små bogstaver, og der skal altid være gåseøjne omkring attributter. Forkert: ``. Korrekt: ``
- Alle elementer skal afsluttes, selv om de ikke har noget indhold. I HTML er det tilladt, ikke at afslutte visse elementer, som f.eks. `` og `
`. I XHTML bruges `` og `
`.
- Attributværdier skal skrives fuldt ud. Attributter som `compact` og `checked` må ikke skrives uden deres tilsvarende værdi. Brug: `<dl compact="compact">` og ikke `<dl compact>`
- Brug ikke udgåede elementer. Nogle elementer og attributter som er tilladte i HTML er udgåede, det vil sige at de ikke indgår i specifikationen i XHTML. Det gælder f.eks. ``, `<center>`, `alink`, `align`, `width` og `height` (på visse elementer) samt `background`.

Fig. 2. Drop-down menuer på afveje - Forbrugsforeningens hjemmeside maj 2005.

Logisk opmærket indhold er en del af valid kode

En del af at overholde webstandarderne er at sørge for en god HTML-struktur, der er baseret på logik, orden og semantisk korrekt opmærkning. Det får du ved at bruge elementer og attributter til det de var skabt til, som f.eks:

- Hvis der findes et XHTML-element, der har en strukturel betydning, der svarer til det man skal opmærke, er der ingen grund til at bruge noget andet. Brug f.eks. ikke et ``-element i stedet for et `<h1>`-element til at lave en overskrift.
- Afsnit opmærkes med `<p>`-elementet, og ikke med `
`-elementet.
- Hvis man har en liste med emner skal den opmærkes med en af listetyperne - unummereret liste, nummereret liste eller definitionsliste. Menuer, der jo i forvejen er lister, kan med fordel opmærkes som en unummereret liste, da menuen bliver nemmere at bruge i browsere uden CSS-understøttelse. Det vil også være til gavn for søgemaskineoptimeringen.
- Ved korte citater burde man bruge `<q>`-elementet, men indtil videre understøttes det ikke ordentligt af alle browsere - herunder IE. Så brug indtil videre et ``-element i stedet. Ved længere citater, som strækker sig over flere afsnit, skal man bruge `<blockquote>`-elementet. Cite-attrib-

butten kan bruges både sammen med `<q>`- og `<blockquote>`-elementet til at angive url'en til citatets kilde.

- Til fremhævning af tekster bruges ``, og til ekstra fremhævning bruges ``. De fleste browsere viser fremhævet tekst i kursiv, og ekstra fremhævet med fede typer. Der er dog ingen krav om dette, så hvis man vil være helt sikker, bør man styre formateringen i sit stylesheet.
- XHTML-tabeller bør ikke bruges til layout. Derimod skal tabeldata mærkes op med `<table>` og de tilhørende elementer og attributter.

Gode links om webstandarder

W3C - World Wide Web Consortium: w3.org
 The Web Standards Project - en græsrodsbevægelse, der kæmper for standarder: webstandards.org
 Digital Web Magazine - artikler om webstandarder: digital-web.com/topics/web_standards/
 MaxDesign - en webstandard-checkliste: maxdesign.com.au/presentation/checklist.cfm

E-signaturer

En ny betænkning behandler retsvirkningerne af elektroniske signaturer. E-signaturer er uanset den tekniske udformning bindende for den som 'skriver' den. Og e-signatur er også dit navn i bunden af en e-mail.

Foto: PROSA

AF STEFFEN STRIPP, KONSULENT

Betænkningen "e-signaturers retsvirkninger" er anden delbetænkning fra et udvalg nedsat af Justitsministeriet i 1998 om anvendelse af elektroniske signaturer. Baggrunden for udvalgets behandling af e-signaturers retsvirkninger er, at et EU-direktiv om elektroniske signaturer ikke fuldt ud blev implementeret med "Lov om elektroniske signaturer" fra 2000. Der manglede at blive taget stilling til en artikel i direktivet om retsvirkningerne af en e-signatur. Denne problemstilling rejser en række spørgsmål, og i denne artikel skal alene fremhæves det enkle og måske overraskende svar som betænkningen giver på behovet for at regulering af hvilke e-signaturer, der kan anvendes. Betænkningen starter med at fastslå, at e-signaturer "dækker over alt fra et navn, der placeres nederst i en mail, til f.eks. en kvalificeret digital signatur". Digitale signaturer betegner signaturer baseret på Public Key kryptering, som anvender to nøgler og forudsætter et offentligt tilgængeligt certifikat.

Forskellige sikkerhedsniveauer

I lov om elektroniske signaturer blev introduceret en række sikkerhedsniveauer for såkaldt avancerede e-signaturer, som i dagens praksis er digitale signaturer. Signaturen kunne udformes med kvalificerede certifikater og den kunne endvidere være baseret på et sikkert signaturgenereringssystem. I lovens §13 blev defineret en avanceret signatur baseret på et kvalificeret certifikat og fremstillet ved brug af et sikkert signaturgenereringssystem. Denne signatur forventede man ville få en særlig retsvirkning. Men endnu er der ikke fastsat standarder for et sikkert signaturgenereringssystem – og dermed heller tilbudt sådanne på markedet. De offentligt støttede OCES certifikater, som alle borgere kan få hos TDC, leverer ikke et kvalificeret certifikat, da et sådan forudsætter personlig fremmøde ved udlevering. Altså skulle betænkningen løse det problem, at vi ikke har e-signaturer på det sikkerhedsniveau som egentligt var forudsat i lov om elektroniske signaturer

§13. Betænkning diskuterer ikke dette problem, men fremkommer med en meget pragmatisk og enkel løsning.

Alle e-signaturer er bindende

Udgangspunktet er, hedder det i betænkningen, at der i dansk aftaleret ikke er formkrav. "Det er således afgørende for, om en løftegiver bliver bundet, at der er afgivet et løfte, mens det er ligegyldigt, på hvilken måde løftet er afgivet". En e-signatur som blot er angivelse af navn mv. i en mail er et fuld ud gyldigt 'løfte'. "En aftale indgået ved brug af e-mail er fuldt ud gyldig, og det er således ikke nødvendigt at bruge digital signatur, førend en aftale indgået elektronisk bliver gyldig". Når alle e-signaturer kan være bindende er der ikke behov for at fastsætte særlige lovregler for retsvirkningerne af bestemte former for e-signaturer og opdeling i sikkerhedsniveauer i lov om elektroniske signaturer bliver overflødig. Tilbage står om det er muligt at bevise aftalen. Det er domstolene som skal vurdere beviserne, og der er i dansk ret fri bevisførelse. "Udvalget har tiltro til, at domstolene på baggrund af dansk rets almindelige regler om bevisførelse og bevisbedømmelse vil være i stand til at løse de bevisproblemer, som måtte opstå i forbindelse med anvendelse af digitale signaturer". Hvordan forskellige former for e-signaturer vil blive bedømt af domstolene, har vi i dag ingen praksis for, idet domstolene endnu ikke har taget stilling til sager om retsvirkningerne af digital signatur. Det må fortsat antages, at der opnås en højere sikkerhed ved anvendelse af digitale signaturer.

Tag stilling til e-mail

Med baggrund i betænkningen er der god grund til at overveje brug af e-mail privat og erhvervsmæssigt i virksomheder mv. E-mail breve må opfattes på linje med almindelige breve og et navn skrevet nederst eller i en auto-signatur er bindende helt på linje med den håndskrevne underskrift nederst på brevet – selvfølgelig forudsætter det, at e-mail brevet indeholder et 'løfte' eller accept af en aftale.

Betænkning nr. 1456: e-signaturers retsvirkninger.

Betænkningen kan downloades fra www.jm.dk eller købes fra Danmark.dks netboghandel www.danmark.dk/netboghandel, pris 100,- kr. incl. moms.

Karantæne

Karantæne betyder, at man ikke får udbetalt fra a-kassen i en periode, hvor man ellers ville have ret til det. Læs her hvornår du får karantæne og hvad sanktionerne kan være.

ANNE HILDEBRANDT, A-KASSEKONSULENT
OG MARIANNE HELLBERG, A-KASSELEDER.

Der findes flere former for karantæne inden for arbejdsløshedssystemet:

- hvis du i følge a-kasselovgivningen selv er skyld i din ledighed
- hvis du har modtaget en a-kasse ydelse med urette, og skal betale pengene tilbage
- hvis du har begået svig mod a-kassen, dvs. hvis du selv har ansvaret for, at du har fået ydelser med urette.

Selvforskyldt ledighed

Hvis du siger dit arbejde op uden at have en gyldig grund, eller hvis du bliver afskediget af en grund, der væsentligst skyldes dig selv, anses du for selv at være skyld i din ledighed. Så får du karantæne og det betyder, at du ikke kan få dagpenge i en periode. Der findes kun få gyldige grunde til, at du kan sige dit arbejde op uden at få karantæne. Det kan fx være på grund af dårligt helbred (kræver lægelig dokumentation), eller fordi din ægtefælle eller samlever har fået varigt arbejde langt fra jeres hidtidige bopæl. Det kan også være, fordi den offentlige transport bliver omlagt og giver dig en uforholdsmæssig lang transporttid. Du kan læse mere om gyldige grunde i vores elektroniske pjecer på www.prosa.dk/akasse/.

Hvis du afslår et job

Hvis du som ledig afslår et arbejde, som AF har formidlet til dig, anses du for selv at være skyld i din ledighed, med mindre du har en gyldig grund. Det samme gælder, hvis du afslår at få udarbejdet en individuel jobplan eller siger nej til et aktiveringstilbud fra AF. Du er også selvforskyldt ledig, hvis din handle måde kan sidestilles med et afslag, fx hvis du udebliver fra en samtale om en individuel jobplan. Uanset om der er tale om

arbejdsophør, et ophør i tilbud eller et afslag, varer karantænen 111 timer eller tre uger.

Karantænen

Karantænen er effektiv. Det betyder, at den kun kan afvikles i timer, hvor du ellers ville have haft ret til dagpenge. Derfor kan du ikke afvikle karantæne i perioder, hvor du ikke er tilmeldt AF, eller hvor du holder ferie, er syg eller andet. Det betyder, at du i stedet "skubber" karantænen foran dig, med mindre der går tre måneder fra den har virkning. Karantænen har virkning fra dagen efter ophøret eller afslaget. Hvis karantænen ikke er blevet afviklet inden tre måneder fra den dag, er resten forældet og falder bort. Karantænen kan også afvikles ved, at du efter arbejdsophøret arbejder 185 timer (fuldtidsforsikrede) eller 5 x ugentligt det timetal, du er meldt ledig på (deltidsforsikrede). Bliver du selvforskyldt ledig to gange inden for 12 måneder, mister du retten til dagpenge. Så kan du først få dagpenge igen, når du har haft 300 løntimer inden for 10 uger.

Sanktioner

Sanktion er en straf, som a-kassen giver, når et medlem har fået udbetalt ydelser fra a-kassen med urette. A-kassen giver ikke sanktion, hvis det ikke er medlemmets fejl, at ydelserne er udbetalt med urette, og med det samme giver besked til a-kassen om fejludbetalingen. Under alle omstændigheder skal pengene betales tilbage. Der er tale om situationer, hvor medlemmet enten har givet urigtige oplysninger eller ikke givet oplysninger, der har betydning for udbetalingen.

1. Tilbagebetaling.

Det beløb man uretmæssigt har fået, skal betales tilbage. Der kommer morarenter på, hvis beløbet er på mere end 12.820

kr. Morarenter er Nationalbankens udlånsrente + 7% (november 2004 er morarenten på 9,15%).

2. Karantæne for uagtsomhed

Du får karantæne for uagtsomhed, hvis du f.eks. har skrevet forkert på dagpengekortet, men selv henvender dig til a-kassen og retter fejlen. Der må altså ikke være tale om en bevidst handling, men sjuskeri! Karantænen for uagtsomhed er på 20 timer hvis beløbet højst svarer til 5 x max. sats. Hvis beløbet er højere, er karantænen på 37 timer. Hvis beløbet er på højst 2 x max. sats, får man slet ikke karantæne.

3. Karantæne for svig

Du får karantæne for svig, hvis der er tale om en bevidst handling med det formål at få udbetalt ydelser med urette. Der er også tale om en bevidst handling, hvis du opdager – eller burde opdage, at du har fået for meget udbetalt, men lader være med at give besked til a-kassen. Karantænen for svig er mindst på 37 timer og højst på 962 timer. Karantænen er afhængig af tilbagebetalingsbeløbets størrelse. Hvis du inden for de seneste fem år i forvejen har fået en karantæne for svig, bliver du slettet som medlem af a-kassen.

4. Politianmeldelse

Ved svig for mere end 25 x max. sats (pt. 16.025 kr.), skal a-kassen melde medlemmet til politiet. Hvis et medlem, der har begået svig over for a-kassen, fortryder og fortæller a-kassen om det, før det bliver opdaget, er der mulighed for at få en tredjedel "rabat" på svigkarantænen.

Det bliver nemmere at være medlem

Du har mulighed for at indtaste dit ydelseskort og søge om feriedagpenge via internettet.

Portalen findes på:

www.portal.prosa.dk eller med link fra vores netsted www.prosa.dk

For at logge på portalen har du brug for en aktiveringskode. Denne bestiller du på portalen ved at indtaste dit CPR- og medlemsnummer. Medlemsnummeret finder du på PBS-betalingsoversigten eller indbetalingskortet.

Fremtidens fagre verden

AF THOR TEMTE, REDAKTØR

It-faget er et fag, hvor fantasien og mulighederne i teknologien har brede og stærke vinger at flyve på og hvor optimismen og troen på de teknologiske muligheder er store og udbredte. Det er ofte en positiv og glædelig oplevelse. Men det kan dog gå for vidt.

Biometrics

I dag hedder det biometrics – entydig identifikation af personer. Det sker ved iris-scanninger, scanninger af fingeraftryk eller aflæsning af ansigtstræk. Andre endnu mere avancerede teknikker er på vej, f.eks. genkendelse ved hjælp af stemmeaftryk. I dag er dette ikke længere ”den fagre nye verden”, men gennemførte realiteter – selv om teknologierne ikke er så udbredte endnu og ofte for nogles vedkommende benyttes mere gedulgt. F.eks. overvågning og personidentifikation ved hjælp af ansigtsscanninger på de offentlige veje i Storbritanien. Der er ingen tvivl om, at entydig identifikation via scanninger af fingeraftryk eller øjets iris vil blive mere udbredt fremover. Der er behov for en mere sikker identifikation af de personer der benytter dataanlæggene, i stedet for de passwords der bruges nu. Sikkerheden ved dem er for ringe eftersom folk forlægger, glemmer eller lægger små sedler med passwords noteret på uforsvarlige steder.

For 30 år siden begyndte man at arbejde med at konstruere denne form for teknologier – det resulterede i følgende korte notits i PROSAbladet - klippet fra International Magnagement.

(...)

Elsk din PC mindre

Man kan identificere individer ved et læbeaftryk i dag – teknologien er fuldt ud

anvendelig – det kræver blot at man har en database med de nødvendige scanninger af læber og små kysbare scannere. Teknikken bliver mig bekendt ikke anvendt. Siden 1975 er der kommet både AIDS og nogen har måske tænkt over smittefaren ved at bruge kyssetøjet til identifikation. Nå under alle omstændigheder kærlige omfavnelser af computere af denne art blev det ikke til. Men kærlighed til PCere og computere er der blevet masser af på det seneste – måske mere end mellem

mennesker. Tænk blot på hvor mange timer vi sidder foran en PC nu hvor vi både har dem på arbejdspladsen, hjemme i stuen og på børneværelserne. Ja, nogle gange forfalder man næsten til at tro at al medmenneskelig kontakt for nogens vedkommende er blevet erstattet med dybe kærlighedsforhold til den hjemlige PC eller PC'en på den lokale spillecafe.

PROSAbladet nr. 5 maj 1975. side 17 - 18.

Computererotik – eller hva' f

Scenen forestiller et klinisk rent og tomt computerrum før personalet er ankommet. Pludselig åbner døren sig og ind kommer operatøren. Han tager sin frakke af, hænger den op, går så frimodigt over til computeren og giver den et nænsomt kys.

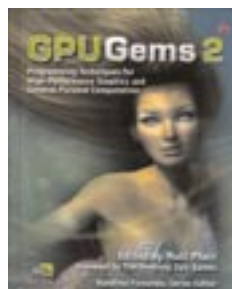
Hvor latterligt end dette må lyde, vil det snart blive en hverdagsagtig begivenhed. Joseph Kenny, administrerende direktør for Dataguard Ltd., som er hjemmehørende i Lon-

don og er en data-sikkerheds virksomhed, forklarer at dette måske er den bedste måde hvorpå en computer kan programmeres til at genkende de personer, der er berettiget til at have adgang til de lagrede oplysninger. I øjeblikket er numeriske koder det mest anvendte, men disse kan stjæles, eller blive afsløret ved et tilfælde. Computer-industrien søger for øjeblikket nye kodemetoder for at kunne garantere for sikkerheden.

De første forslag om at et tommelfingeraftryk kunne anvendes, blev ignoreret på grund af vanskeligheder med at omsætte den særegne form af tommelfingeren til computer udtryk. Nu er undersøgelserne kommet til brugen af læbeaftryk, hvilket også er unikt for hver person. Linierne på en læbe giver en linieformig måling, hvilket bekvemt kan tilføres computeren. Dette betyder at ved begyndelsen af hvert skift, må operatøren indkode et kys på en del af computeren før denne reagerer.

*(Internationalt Magnagement)
Oversat af ALF*

GPU Gems 2

This volume details the latest programming techniques for today's graphics processing units (GPUs). As GPUs find their way into mobile phones, handheld gaming devices, and con-

soles, GPU expertise is even more critical in today's competitive environment. Real-time graphics programmers will discover the latest algorithms for creating advanced visual effects, strategies for managing complex scenes, and advanced image processing techniques. Readers will also learn new methods for using the substantial processing power of the GPU in other computationally intensive applications, such as scientific computing and finance.

Matt Pharr

ISBN: 0321335597

Normalpris kr. 602,-

Medlemspris kr. 482,-

SQLite

This book shows programmers how to apply SQLite's powerful features to add simple yet highly effective database functionality to their applications. It covers a number

of programming language interfaces, from embedding a database in a C or C++ application, to creating database-driven web pages with PHP and Perl, as well as interfaces for Tcl and Python.

Chris Newman

ISBN: 067232685X

Normalpris kr. 350,-

Medlemspris kr. 280,-

IPSec VPN Design

As the number of remote branches and work-from-home employees grows throughout corporate America, VPNs are becoming essential to both enterprise networks and service providers. IPSec is one of the more popular technologies for deploying IP-based VPNs. IPSec VPN Design provides a solid understanding of the design and architectural issues of IPSec VPNs. Some books cover IPSec protocols, but they do not address overall design issues. This book fills that void.

IPSec is one of the more popular technologies for deploying IP-based VPNs. IPSec VPN Design provides a solid understanding of the design and architectural issues of IPSec VPNs. Some books cover IPSec protocols, but they do not address overall design issues. This book fills that void.

Cisco Press

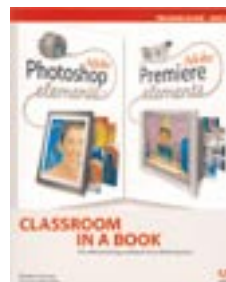
ISBN: 1587051117

Normalpris kr. 504,-

Medlemspris kr. 403,-

Adobe Photoshop Elements 3.0 and Premiere Elements Classroom in a Book Collection

With Adobe Photoshop Elements 3 and Adobe Premiere Elements, you have everything you need to edit and store your digital pictures and create professional-looking home movies-except, maybe,

the computer expertise to actually use these programs. Don't let that stop you! The Photoshop Elements 3 and Premiere Elements Classroom in a Book Collection is the fastest, easiest way to master both programs.

Adobe

ISBN: 0321356470

Normalpris kr. 602,-

Medlemspris kr. 482,-

Månedens tilbud for Prosa-medlemmer

The Photoshop World Dream Team Book Vol. 1

PhotoshopWorld. It's where each year the most gifted, brilliant, and creative Photoshop gurus in the world gather to share their latest techniques, the newest tips, and their slickest Photoshop tricks with members of the National Association of Photoshop Professionals (NAPP). PhotoshopWorld. It's where each year the most gifted, brilliant, and creative Photoshop gurus in the world gather to share their latest techniques, the newest tips, and their slickest Photoshop tricks with members of the National Association of Photoshop Professionals (NAPP).

Scott Kelby

ISBN: 0735714215

Normalpris kr. 266,-

Medlemspris kr. 199,-

FTU BOGHANDEL

Halmstadgade 6, 8200 Århus N

Tlf: 86100338 Fax: 89373555

E-mail: ftu@ats.dk

www.ftu.dk

PROSA ØST

Personlig Branding

v/ Biker-Jens og John De Summer-Brason

Med udgangspunkt i (IT-)sikkerheder som Martin Thorborg, Klaus Riskær, Karen Blixen og Mærsk forklarer John de Summer-Brason vigtigheden af at kunne spotte en trend, tænke i målgrupper, knytte et effektivt netværk og få 'ambassadører' i netværket til at arbejde for sig.

Forfatteren, der er uddannet i markedsføring og medievidenskab, fortæller om det gode personlige brand som styrker karrieren - og alle de faldgruber som popsmart personlig branding fører med sig.

Biker-Jens gør rede for sin effektive udnyttelse af den eksponering han i sin tid fik i 'Robinson Ekspeditionen'. Hvordan han reducerede konkurrencesituationen fra noget totalt ukontrollabelt til noget mere overskueligt: 'Jeg ser mine karakteristika som denne ligesidede trekant: vildskab, humor og intellekt. Dette er formlen for, hvorfor jeg er her i dag, og hvorfor det har været så længe.' Vi hører, hvordan han i modsætning til andre reality-stjerner har båret sig ad med at vedligeholde sit brand

Den 25. maj kl. 17.30. Tilmelding mam@prosa.dk
Læs mere på www.prosa.dk/oest
eller modtag info via sms.

Vinsmagning hos La Petite Chaume.

Vinkælderen har navn efter vingården i Bourgogne, hvorfra vi bl.a. skal smage vine fra. Temaet er Bourgogne og de forskellige spændende og udvalgte distrikter. Der vil blive serveret et passende traktelement. Der er kun 38 pladser med først-til-mølle princippet, så du må hellere skynde dig.

Den 19. maj kl. 17.30 på Vinklubben La Petite Chaume
Tilmelding er bindende til mam@prosa.dk.
Læs yderligere info på www.prosa.dk/oest

Girlz Night - Kompetence- og karriereudvikling

Både i jobsøgning og karriereudvikling skal du kunne sælge din person, dine kvaliteter og kompetencer.

Hvordan kan jeg selv tilføje næring til min karrierevej? Hvordan kan jeg arbejde med læring på jobbet og videreuddannelse? Hvordan kan jeg sætte ord på egne kompetencer og karriereveje? Hvor finder jeg videreuddannelsesmulighederne? Hvordan bruger jeg mit netværk?

Konsulent Kirsten Floris, FLORIS Consult, vil denne aften give os generel viden om kompetence og karriereudvikling - og sætte os i gang med øvelser.

Den 2. juni kl. 17.30. Tilmelding mam@prosa.dk.

Læs mere på www.prosa.dk/oest
eller modtag info via sms.

[prosa.dk/oest](http://www.prosa.dk/oest)

Tendenser i sikkerhed - bliv opdateret i de nyeste trusler.

Sikkerheds tendenser og trusler vil blive diskuteret og afprøvet via demonstration. Du bliver opdateret på de mest vigtige områder, som du kan bruge ved sikring af dit eget eller virksomhedens netværk v/Henrik Kramshøj.

Den 30. maj kl. 17.30 i København. Tilmelding mam@prosa.dk.
Læs mere på www.prosa.dk/oest eller modtag info via sms.

PROSA

Kære medlem

Udenfor skinner solen, og sommeren kommer langsomt, men sikkert snigende. Det giver ikke bare udsigt til sommerferien, men også til en periode med en neddrøsling af antallet af arrangementer i PROSA. Vi er dog i fuld gang med efterårssæsonen, så husk at tjekke www.prosa.dk/kursus med jævne mellemrum. Vi opdaterer hele tiden. Neden for lidt om vores aktuelle udbud.

Få styr på din tid – styr dine it-opgaver

Vi har alle for meget om ørerne, men hvad kan vi selv gøre ved det? "Grædekoneri" (vi har for få ressourcer og for lidt tid) fører i sig selv ingen steder - det er oftest ikke til at ændre. Vi må acceptere, at den ultimative løsning ikke findes. Målet med workshoppen er at opnå forbedringer, primært i din egen arbejdsituation, gennem ændringer, som du selv har indflydelse på. Herunder specielt forbedring af styringen og organiseringen af såvel dine egne som organisationens it-opgaver. Overblik og klar prioritering skaber vilkårene for en bedre dagligdag og samtidig for at yde en bedre service.

Tendenser i sikkerhed

Henrik Kramshøjs kurser og foredrag om sikkerhed har, med god grund, været overordentligt populære og roste. Af samme grund har vi besluttet at afholde et "opdateringsforedrag" tre-fire gange om året. På disse foredrag kan du høre om de nyeste sik-

kerhedstrusler og strategier til imødegåelse af dem. Vi håber, at disse foredrag kan blive en fast tradition og dermed medvirke til lidt netværksdannelse blandt de fremmødte.

Wireless sikkerhed

På kurset gennemgås de nødvendige tiltag for at sikre dit netværk mod de nye trusler fra wireless hacking, aflytning af trådløse netværk m.m.

Firewalls og Netsikkerhed

Informere om trusler og aktivitet på Internetet, samt give et bud på hvorledes en avanceret moderne firewall idag kan konfigureres. Workshoppen giver dig mulighed for at lære om firewalls og netværkssikkerhed med fokus på regulering af trafikken, der flyder på et normalt netværk. Igennem to dage introduceres begrebet firewalls, og deltagerne får selv lejlighed til at prøve kræfter med konfiguration af firewalls til sikring af netværk.

Tilmelding, tid, sted, priser, andre kurser og arrangementer og meget mere kan du finde på www.prosa.dk/kursus/

Vel mødt til PROSAs kurser.

Jesper Svarre / kursus@prosa.dk

Dato	Form	Emne	Sted
19/5	Møde	Vinsmagning hos La Petite Chaume	København
21/5	Møde	Workshop om fejlrapportering	Århus
26/5	Foredrag	Computer Forensics	Aalborg
28-29/5	Kursus	Wireless Sikkerhed	København
30/5	Foredrag	Tendenser i sikkerhed	København
2/6	Møde	Girlz Night, Karriere og kompetence	København
4-5/6	Workshop	Få styr på din tid – styr dine it-opgaver	Århus
7/6	Møde	Café Øst sommerafslutning	København
11/6	Møde	U35	København
11-12/6	Workshop	Firewalls og Netsikkerhed	København

Med forbehold for ændringer i program og indhold

Tilmelding, tid, sted, priser, andre kurser og arrangementer og meget mere kan du finde på www.prosa.dk/kursus/

GRUNDMODUL 4

er fjerde del af PROSAs faglige uddannelse.

Formålet med kurset er, at deltagerne kan opdage, når der er psykisk arbejdsmiljøproblemer på arbejdspladsen og at give dem nogle handlemuligheder i forhold til det. Samt at deltagerne får nogle redskaber til at arbejde for et sundt psykisk arbejdsmiljø på virksomheden.

Hovedemner

- Hvilke tegn på dårligt psykisk arbejdsmiljø på arbejdspladsen skal man være opmærksom på og hvad kan man gøre for at få skabt bedre arbejdsforhold
- Hvordan opdager man, at en kollega er ved at køre ned og hvordan håndterer man situationen.
- Hvad gør man, hvis man selv er ved at få problemer.

Kurset indeholder også de love og regler der gælder for området – hvad er henholdsvis tillidsrepræsentanterne og sikkerhedsrepræsentanternes muligheder for at forbedre arbejdsvilkårene.

Vi kommer også ind på hvordan man som repræsentant for andre, kan håndtere både sine egne arbejdsbelastninger, kollegaernes problemer og det ansvar, der følger med.

Målgruppe

Kurset henvender sig primært til tillids- og sikkerhedsrepræsentanter, men alle med interesse i psykisk arbejdsmiljø kan deltage.

Torsdag den 6. – lørdag den 8. oktober 2005 på Stenstruplund, Fyn

Ansvarlig for PROSAs tillidsrepræsentantuddannelse er faglig sekretær Steen Andersen

Tilmeld dig på:

<http://www.prosa.dk/kursus/faglige/index.shtml>

Kontingent 2005

A-kasse.

Fuldtidsforsikret: a-kasse: _____	405,00 kr.
Deltidsforsikret: _____	313,00 kr.
Efterlønsbidrag, fuldtidsforsikret: _____	382,00 kr.
Efterlønsbidrag, deltidsforsikret: _____	254,00 kr.

Forbund:

Fuldtidsarbejde: _____	331,00 kr.
Arbejde ml. 15 og 30 timer/ugen: _____	180,00 kr.
Arbejde under 15 timer om ugen: _____	95,00 kr.

IT-studerende uden IT-arbejde: kontingentfri

Alderspensionister: kontingentfri

Eksempel på det samlede kontingent:

Fuldtidsforsikret, fuldtidsarbejde, uden efterlønsbidrag: ____	736,00 kr.
Fuldtidsforsikret, fuldtidsarbejde, med efterlønsbidrag: ____	1118,00 kr.

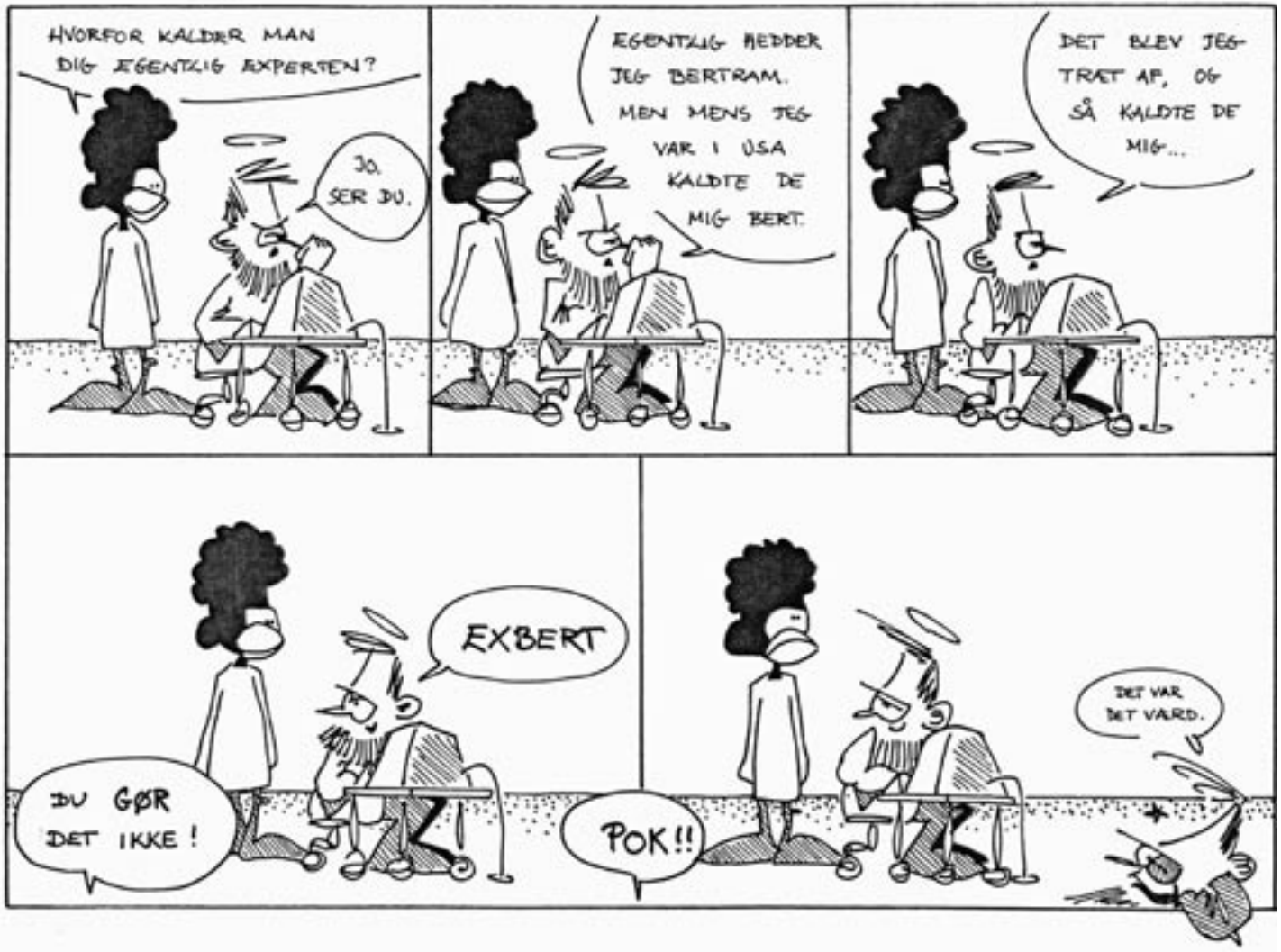
A-kassen forsvinder fra Odense

Det vil ikke længere være muligt at få rådgivning og sagsbehandling om a-kasse-spørgsmål i PROSAs kontor i Odense. Men det vil fortsat være muligt at aflevere breve og blanketter i Odense, der er stilet til a-kassen. Disse vil blive sendt videre til kontoret i København, hvor a-kassens kræfter er blevet samlet i bestræbelserne på at give medlemmerne den bedste service.

Oversigt over Dagpengeperioderne og dispositionsdatoer i 2005

Periode	Ugenumre	Startdato	Slutdato	Antal uger	Dagpengeuge	Til disposition
2005/01	52 – 03	20.12.04	23.01.05	5	4	28.01.05
2005/02	04 – 07	24.01.05	20.02.05	4	8	25.02.05
2005/03	08 – 11	21.02.05	20.03.05	4	12	31.03.05
2005/04	12 – 15	21.03.05	17.04.05	4	16	29.04.05
2005/05	16 – 20	18.04.05	22.05.05	5	21	31.05.05
2005/06	21 – 24	23.05.05	19.06.05	4	25	30.06.05
2005/07	25 – 29	20.06.05	24.07.05	5	30	29.07.05
2005/08	30 – 33	25.07.05	21.08.05	4	34	31.08.05
2005/09	34 – 37	22.08.05	18.09.05	4	38	30.09.05
2005/10	38 – 42	19.09.05	23.10.05	5	43	31.10.05
2005/11	43 – 46	24.10.05	20.11.05	4	47	30.11.05
2005/12	47 – 50	21.11.05	18.12.05	4	51	30.12.05
2006/01	51 – 03	19.12.05	22.01.06	5	4	31.01.06

Indsendelse af ydelseskort skal ske til: PROSA • Ahlefeldtsgade 16 • 1359 København K

PROSA Forbundet af it-professionelle

Henvendelse omkring hastende sager kan uden for PROSA's åbningstider ske direkte til de fagligt valgte på nedenstående telefonnumre og mailadresser

Hovedkontor, a-kasse, afdelingskontor og lokalkontor

København
Hovedkontor og A-kasse
Ahlefeldtsgade 16,
1359 Kbh. K.
Kontortid: kl. 10-15
Tlf.: 3336 4141
fax: 3391 9044

E-mail:
akasse-kbh@prosa.dk
formand@prosa.dk
faglig-kbh@prosa.dk

Århus
Afdelingskontor
Møllegade 9-13,
8000 Århus C.
Kontortid: kl. 10-15
Tlf.: 8730 1414
fax: 8730 1415
A-kassen tlf.: 8730 1401
E-mail:
faglig-arh@prosa.dk

Odense
Lokalkontor
Overgade 54
5000 Odense C
Kontortid: kl. 10-15
Tlf.: 6617 9211
fax: 6617 7911
E-mail:
faglig-ode@prosa.dk

Aalborg
Lokalkontor
Steen Blichersgade 10,
9000 Aalborg
Kontortid: Sidste torsdag
i hver måned kl. 13-18
Tlf.: 9816 9130
Fax: 9816 4730

Lokalafdelinger

PROSA/CSC
Sekretær: Peter Gulstad
Retortvej 6-8, 2500 Valby
Tlf. 3614 4000

PROSA/SAS
Formand: Annette Hansen
Engvej 165, 2300 Kbh. S
Tlf.: 3232 0000

PROSA/STAT
Ahlefeldtsgade 16
1359 Kbh. K
Tlf.: 3336 4121

PROSA/VEST
Møllegade 9-13
8000 Århus C
Tlf.: 8730 1405

PROSA/ØST
Ahlefeldtsgade 16
1359 Kbh. K
Tlf.: 3336 4127

PROSA/STUD
Overgade 54
5000 Odense C
Tlf.: 3336 4273

Formanden, næstformand og faglige sekretærer

Peter Ussing
Formand
Direkte: 3336 4767
Privat: 4556 6665
Mobil: 2819 8497
E-mail: peu@prosa.dk

Steen Andersen
Faglig sekretær
Direkte: 3336 4121
Privat: 3542 6975
Mobil: 2888 1242
E-mail: san@prosa.dk

Hanne Lykke Jespersen
Faglig sekretær
Direkte: 8730 1405
Privat: 8641 5494
Mobil: 2888 1247
E-mail: hlj@prosa.dk

Mads Kellermann
Faglig sekretær
Århus: 8730 1406
Privat: 8676 1160
Mobil: 2868 0749
E-mail: mke@prosa.dk

Niels Bertelsen
Næstformand
Direkte: 3336 4123
Privat: 4495 3906
Mobil: 4011 4123
E-mail: nib@prosa.dk

Eva Birch Christensen
Faglig sekretær
Direkte: 3336 4128
Privat: 3585 8220
Mobil: 2888 1251
E-mail: ebc@prosa.dk

Carsten Larsen
Faglig sekretær
Direkte: 3336 4198
Privat: 6591 3134
Mobil: 2962 0295
E-mail: cla@prosa.dk

Mogens Sørensen
Faglig sekretær
Direkte: 3336 4127
Privat: 3391 4649
E-mail: mos@prosa.dk

PROSAbladet på afveje

Et rigtigt surt opstød fra redaktøren. Dem har han ellers ikke mange af.

AF THOR TEMTE, REDAKTØR

Her til højre på denne side ser du nu for femte gang, et større hvidt areal med angivelse af hvem der er afsender af PROSAbladet – det er slet ikke PROSA, men KLS PortoService. Et påtrykt ”frimærke” - PP – angiver, at portoen er betalt – og en oplysning om, at bladet udsendes som maskinel magasinpost. Desuden er der på det 177,6 cm² store hvide areal, printet tre små ubehjælpelige linjer med din adresse. Den bruger postvæsenet til at finde den rette abonnent til netop dit eksemplar af PROSAbladet.

Kun tre linier

Før nytår lagde postvæsenet beslag på et betydelig mindre areal øverst på bagsiden – på 21 cm x 4 cm (i alt 84 cm²) til det samme formål. Ved årsskiftet tog væsenet imidlertid de nye såkaldte OCR-maskiner i brug til adressering og sortering af tryksager. Disse maskiner kan kun trykke tre linjer til adressering og skal bruge mere end dobbelt så meget plads til dette. Før i tiden brugte vi ellers fem linier: en til et løbenummer og et medlemsnummer, en til dit navn, en til en evt. c/o adresse eller anden supplerende adresseoplysning – særligt stednavn uden postnummer f.eks. – og en linie til vej og vejnummer og en til postnummer og by.

2000 blade på afveje

Ud over at Postvæsenet med denne ændring har gjort det sværere for sig selv at

finde abonnenterne og forringet den service, de yder overfor deres kunder (vi kan ikke længere trykke medlemsnummeret bag på bladet), så viser det sig, at de heller ikke kan trykke de korrekte postnumre i adressefeltene. Det har medført, at 2000 abonnenter i første omgang ikke fik PROSAbladet til tiden, fordi de blev sendt til de forkerte posthuse. 1100 af disse blev siden omadresseret af postvæsenet og nåede sammen med 500 andre, som PROSA supplerede op med, ud til 1600 af de abonnenter, der ikke fik bladet i første omgang. De resterende 400 mangler stadig PROSAbladets aprilnummer. Det beklager redaktionen selvfølgelig. Men vi kan ikke tilbyde at sende bladet til dig, der ikke har fået det – vi har ikke flere trykte eksemplarer. Du kan i stedet finde bladet som pdf-fil på PROSAs hjemmeside.

Det er ikke det eneste...

Post Danmark har på flere andre måder bestræbt sig på at øge bevidstheden om sin eksistens hos dette blads redaktør. Væsenet bør jo blot være en samarbejdspartner, der sørger for at bringe 12.500 eksemplarer af bladet fra A til 12500 forskellige B'ere. Men det syntes åbenbart ikke at være tilstrækkeligt for væsenet. Det startede for alvor da regeringen afskaffede portotilskuddet til fag- og foreningsblade i marts 2004. Det har kostede PROSAbladet 350 000 kr. i ekstra distributionsomkostninger sidste år. Nu er det jo egentlig ikke Post Danmarks skyld, at tilskuddet bortfaldt og de fik besked på at øge indtægterne, så det blev en attraktiv virksomhed for staten at sælge. Men det lykkedes Post Danmark at etablere et så svært gennemskueligt porto- og rabatsystem, at deres tilstedeværelse i min bevidsthed er blevet alt for stor. For at få størst muligt udbytte af rabatterne, har vi derfor overladt administrationen af portoudgifterne til vores trykkeri KLS og deres portoselskab KLS PortoService. Derfor kommer PROSAbladet ikke længere fra PROSA – men vi laver det skam stadig. KLS gør i øvrigt et godt og professionelt stykke arbejde.

Afsender
KLS PortoService Aps
Hjulmagervej 13
9490 Pandrup
Ændringer vedr. abonnement
ring venligst 3336 4141

Maskinel Magasinpost
ID-nr. 42091

